Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţământului

Organ al Ministerului Învăţământului şi al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învăţământ

ANUL VII Nr. 343 | 4 PAGINI, 25 BANI | Vineri 4 noiembrie 1955

Trăiască cea de a 38-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie!

Sub steagul glorios al Marelui Octombrie

Anul acesta popoarele Uniunii Sovietice, popoarele ţărilor de democraţie populară şi oamenii muncii din toate colţurile lumii sărbătoresc cu entuziasm sporit şi cu o puternică încredere în viitor cea de a 38-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.

Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie a deschis o eră nouă în istoria omenirii — era prăbuşirii capitalismului şi a triumfului socialismului şi comunismului. Victoria Revoluţiei din Octombrie a marcat o cotitură radicală în destinele omenirii, în istoria universală, cotitura de la lumea veche, capitalistă, la lumea nouă, socialistă. Ca urmare a victoriei Marii Revoluţii Socialiste a crescut şi creşte în permanenţă mişcarea muncitorească. Se întăreşte neîncetat organizarea clasei muncitoare, unitatea oamenilor muncii. In ţările coloniale şi dependente se dezvoltă necontenit mişcarea de eliberare naţională, lovind cu o deosebită forţă colonialismul şi apropiind prăbuşirea lui. Creşte pe zi ce trece în toate ţările influenţa partidelor comuniste şi muncitoreşti atît în rîndurile clasei muncitoare cît şi în cele ale tuturor păturilor muncitoare ale populaţiei.

In Uniunea Sovietică **au triumfat pe deplin** ideile Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Sub conducerea gloriosului său partid comunist, poporul sovietic a păşit cel dintîi pe căile neexplorate ale socialismului, deschizînd întregii omeniri drumul spre o viaţă liberă şi fericită.

V. I. Lenin, marele întemeietor şi conducător al Partidului Comunist şi al Statului Sovietic, şeful guvernului sovietic, a elaborat un program, fundamentat în mod ştiinţific, de construire a socialismului. Acest program prevedea industrializarea socialistă a ţării, dezvoltarea pe toate căile a industriei grele, electrificarea întregii economii naţionale, transformarea agriculturii pe baze socialiste şi înfăptuirea revoluţiei culturale. Duşmanii partidului comunist şi ai poporului sovietic — troţkiştii, zinovieviştii, bucharinştii — au încercat să abată partidul şi poporul de pe drumul leninist pe drumul lichidării cuceririlor revoluţiei proletare, pe drumul restaurării capitalismului. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, sub conducerea Comitetului Central, în frunte cu I. V. Stalin, marele continuator al operei lui Lenin, a zdrobit pe trădători şi capitularzi, a apărat leninismul şi a mobilizat şi a organizat poporul în marea bătălie pentru construirea socialismului în Uniunea Sovietică.

Urmînd poruncile lui Lenin, realizînd industrializarea socialistă a ţării, colectivizarea agriculturii şi înfăptuind sarcinile revoluţiei culturale, poporul sovietic a construit cu succes socialismul. Uniunea Sovietică a făcut astfel un pas gigantic înainte, transformîndu-se dintr-o ţară agrară înapoiată, într-o mare putere socialistă industrială şi colhoznică. Victoria socialismului în Uniunea Sovietică a demonstrat în chip strălucit superioritatea incontestabilă a orînduirii sociale şi de stat sovietice asupra celei capitaliste, a insuflat maselor populare din lumea întreagă încredere în forţele proprii, a determinat creşterea avîntului revoluţionar în toate ţările.

Plină de tărie de neînvins şi de forţe creatoare, Uniunea Sovietică păşeşte acum cu succes pe calea construirii societăţii comuniste. Poporul sovietic îndeplineşte cu însufleţire istoricele hotărîri ale Congresului al XIX-lea al P.C.U.S. şi se pregăteşte să întîmpine cu noi realizări cel de al XX-lea Congres al partidului. Cel de al cincilea plan cincinal a fost îndeplinit cu opt luni înainte de termen. Nivelul producţiei industriale a U.R.S.S. a crescut de 3 ori faţă de 1940. Industria grea sovietică a produs în 1954, în preţuri comparate, de 35 de ori mai mult decît industria Rusiei ţariste în 1913. Producţia mijloacelor de producţie a crescut, în această perioadă, aproape de 60 de ori, producţia de energie electrică de peste 75 de ori, iar producţia industriei constructoare de maşini de peste 160 de ori. Pentru prima dată în lume, în Uniunea Sovietică a fost pusă în funcţiune o centrală atomo-electrică de 5.000 Kw, iar în prezent se lucrează la proiectarea unor noi centrale atomo-electrice cu o capacitate de 50.000—100.000 Kw.

Succese remarcabile a obţinut poporul sovietic şi în dezvoltarea continuă a agriculturii sale — cea mai mecanizată şi mai avansată din lume. In anii 1954 şi 1955 guvernul sovietic a repartizat numai regiunilor în care sînt valorificate pămînturile noi 208.000 tractoare, calculate în tractoare de 15 C.P., 110.000 semănătoare de tractor, 56.000 de combine etc. In întreaga agricultură a Uniunii Sovietice lucrează în prezent 1.400.000 de tractoare, 350.000 de combine şi sute de mii de diferite alte maşini.

Hotărîrea Plenarei din iulie a.c. a C.C. al P.C.U.S. privind dezvoltarea continuă a industriei, progresul tehnic şi îmbunătăţirea organizării producţiei, ca şi hotărîrile cu privire la dezvoltarea agriculturii constituie un măreţ program de dezvoltare mai departe a întregii economii naţionale a Uniunii Sovietice.

In Uniunea Sovietică se dezvoltă neîncetat cultura, ştiinţa, învăţămîntul. An de an se deschid sute de noi şcoli, cabinete de studii şi ateliere ale şcolilor.

Poporul sovietic întîmpină cea de a 38-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi Congresul al XX-lea al P.C.U.S. cu noi şi însemnate succese pe drumul comunismului.

Chezăşia acestor succese o constituie unitatea de nezdruncinat dintre partid şi popor, o constituie munca plină de abnegaţie a oamenilor sovietici. Luminîndu-i calea spre ţel cu învăţătura marxist-leninistă, partidul comunist cheamă întregul popor sovietic spre folosirea la maximum a imenselor posibilităţi şi a nemăsuratelor forţe de care dispune patria sovietică pentru construirea comunismului.

Forţa de neînvins a politicii externe a Uniunii Sovietice constă în faptul că partidul comunist examinează problemele vieţii internaţionale de pe poziţiile marxismului creator, ţinînd seama de transformările care au avut loc în urma celui de al doilea război mondial şi a dezvoltării postbelice, respectînd cu sfinţenie principiile leniniste ale luptei pentru pace, ale coexistenţei şi întrecerii paşnice dintre sistemul socialist şi cel capitalist. Se adînceşte văzînd cu ochii criza generală a capitalismului. Apare în mod evident începutul destrămării sistemului colonial al imperialismului. Se întăreşte continuu marea comunitate a statelor socialiste. Creşte necontenit puternica mişcare a popoarelor pentru pace. Insemnatele succese obţinute de Uniunea Sovietică pe drumul menţinerii şi întăririi păcii, al slăbirii încordării internaţionale au la bază tocmai poziţia sa principială, consecventă, marxistă, în analiza şi aprecierea acestor fenomene.

Victoria comunismului în U.R.S.S. este strîns legată de existenţa şi dezvoltarea lagărului socialist, al păcii şi democraţiei. Intărirea continuă a puterii acestui lagăr, dezvoltarea colaborării politice, economice şi culturale dintre ţările şi popoarele care compun lagărul socialist constituie o condiţie hotărîtoare a victoriei socialismului şi comunismului în aceste ţări. Aplicînd principiile marxismului, aceste ţări aduc o contribuţie deosebit de însemnată la cauza comună prin munca şi lupta lor, prin formele, procedeele şi mijloacele concrete folosite în construirea socialismului. Schimbul reciproc de experienţă ce are loc în construcţia socialistă a ţărilor frăţeşti contribuie la îmbogăţirea metodelor de muncă şi de luptă pentru realizarea ţelului comun.

Pentru poporul romîn, aniversarea Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie constituie în fiecare an o mare sărbătoare. Cea de a 38-a aniversare a acestui eveniment istoric este întîmpinată de poporul nostru cu noi realizări în lupta pentru înfăptuirea înainte de termen a sarcinilor primului nostru plan cincinal, pentru industrializarea socialistă a ţării, pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru continua ridicare a nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii din ţara noastră. La sfîrşitul anului 1955 industria construcţiilor de maşini şi de prelucrare a metalului va fi de 2,8 ori mai mare decît în 1950, industria materialelor de construcţie de circa 2,4 ori, iar cea chimică de peste 3 ori. In agricultură sectorul socialist reprezintă aproape 26%. In satele noastre există astăzi 5600 G.A.C. şi întovărăşiri agricole, 2700 asociaţii simple şi circa 3200 staţiuni cooperatiste. Regimul democrat-popular a creat condiţiile necesare dezvoltării învăţămîntului, ştiinţei, literaturii, artei. Marile realizări ale poporului nostru au fost posibile pentru că el a păşit cu fermitate sub conducerea P.M.R. pe drumul luminos al Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie. Oamenii muncii din ţara noastră sărbătoresc în acest an aniversarea Revoluţiei din Octombrie în condiţiile pregătirii pentru întîmpinarea cu noi succese a Congresului al II-lea al P.M.R. care va trasa calea dezvoltării pe mai departe, spre socialism, a patriei noastre.

Oamenii muncii din întreaga lume sărbătoresc cea de a 38-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie în condiţiile intensificării luptei popoarelor pentru consolidarea şi dezvoltarea succeselor obţinute pe calea slăbirii încordării internaţionale, pe calea colaborării paşnice între state.

Conferinţa de la Geneva a şefilor guvernelor celor patru mari puteri a adus o contribuţie importantă la cauza slăbirii încordării internaţionale şi întăririi încrederii între state. Spiritul nou în care s-au desfăşurat lucrările acestei conferinţe, spiritul de colaborare şi înţelegere reciprocă a fost denumit „spiritul Genevei". Politica externă a ţărilor lagărului socialist a contribuit la dezvoltarea acestui spirit sănătos de colaborare internaţională. Cunoscutele acţiuni ale Uniunii Sovietice ca reducerea forţelor armate, stabilirea de relaţii diplomatice cu R. F. Germană, lichidarea bazei maritime militare Porkkala-Udd din Finlanda etc. constituie noi şi convingătoare dovezi ale justeţei politicii statului sovietic, politică la baza căreia stă principiul leninist al coexistenţei şi colaborării paşnice între sistemul socialist şi cel capitalist.

Evenimentele din ultimul timp au arătat însă că adepţii falimentarei politici „de pe poziţii de forţă" n-au renunţat la planurile lor agresive.

Oamenii cinstiţi din toate ţările lumii, care dezaprobă cu tărie această politică, urmăresc cu interes lucrările conferinţei ministrilor Afacerilor Externe ai celor patru puteri şi aşteaptă ca această conferinţă să aibă drept urmare noi paşi pe calea întăririi păcii generale. Popoarele sînt convinse că dacă toţi participanţii la conferinţă vor manifesta bunăvoinţă şi vor analiza problemele de pe poziţii realiste, conferinţa va putea justifica speranţele pe care şi le-au pus în ea şi va îndeplini cu succes sarcina trasată de şefii guvernelor celor patru puteri.

Sărbătorind cea de a 38-a aniversare a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie oamenii muncii din întreaga lume privesc cu încredere şi speranţă către Uniunea Sovietică, apărătoarea de nădejde a cauzei nobile a păcii şi securităţii popoarelor.

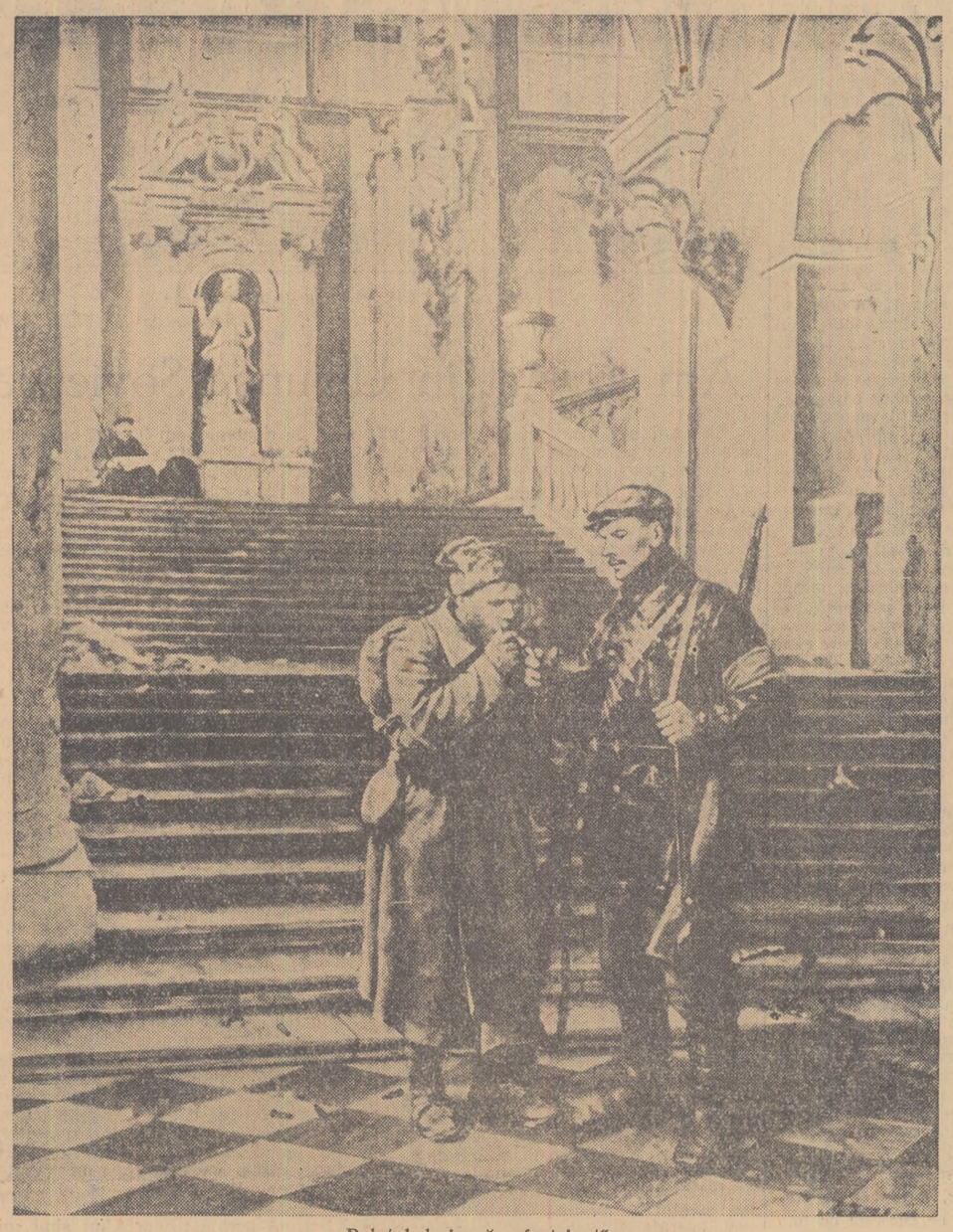

„Palatul de iarnă a fost luat"

Tablou de V. Serov

La lecţiile de istorie

In aceste săptămîni, în şcolile patriei noastre au avut loc numeroase manifestări închinate prieteniei romîno-sovietice. Lecţiile ţinute în această perioadă — îndeosebi lecţiile de istorie, de constituţie, de literatură — le-au dat elevilor prilejul să-şi însuşească cunoştinţe despre marile înfăptuiri ale poporului sovietic, despre măreţul lui trecut de luptă, despre legăturile de prietenie care au existat de-a lungul veacurilor între poporul romîn şi poporul rus.

Cu o deosebită însufleţire s-a desfăşurat, de exemplu, lecţia de recapitulare „Relaţiile Moldovei şi Tării Romîneşti cu Rusia în secolele XVII şi XVIII", ţinută la clasa a VII-a a şcolii de băieţi nr. 148 din Capitală de către profesoara de istorie Lucia Georgian.

Elevii Cristea Stelian, Savu Mihai, Bîrcă Radu şi Teleagă Gheorghe, care au fost interogaţi în cadrul lecţiei, au vorbit pe larg şi cu pricepere despre transformările petrecute în Rusia în perioada lui Petru I, transformări care au dus la creşterea prestigiului Rusiei pe plan internaţional. Impreună cu elevii, tov. Georgian a fixat pe tablă punctele principale ale lecţiei de recapitulare, scoţînd în evidenţă legăturile economice, politice şi culturale dintre Rusia şi ţările romîneşti. Elevul Zaharescu Traian a arătat că interesele Rusiei de a înlătura monopolul comercial deţinut de Turcia asupra Mării Negre corespundea cu interesele popoarelor din Peninsula Balcanică, care luptau pentru înlăturarea jugului otoman. In aceste lupte poporul romîn a fost un aliat al Rusiei, sprijinit întotdeauna de poporul rus.

Cu mult interes au analizat elevii un fragment din tratatul comercial încheiat în anul 1656 între Gheorghe Ştefan, domnul Moldovei şi Ţarul Rusiei, Alexei Mihailovici, primul tratat comercial între Rusia şi Moldova.

Pentru ilustrarea relaţiilor culturale dintre Moldova şi Rusia, tov. Georgian a folosit cîteva fragmente din scrierile Spătarului Milescu, ale lui Dimitrie Cantemir şi Ioan Neculce. In încheierea lecţiei, elevii au citit un fragment din scrierile vestitului cărturar moldovean Dosoftei, care a avut legături strînse cu cărturarii ruşi.

Deosebit de interesantă a fost şi lecţia „Romînia şi Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie", ţinută la clasa a X-a „A" a şcolii medii de băieţi nr. 17 de tovarăşul profesor Ion Grubea.

In timpul expunerii, profesorul le-a arătat elevilor că, sub influenţa Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, un mare număr de muncitori şi ţărani romîni, în haine soldăţeşti, au fraternizat cu Armata Roşie, formînd la Odesa, Poltava şi Kiev unităţi revoluţionare romîneşti care luptau împotriva forţelor contrarevoluţionare. Profesorul le-a vorbit pe larg elevilor despre activitatea grupărilor socialiste „maximaliste" din Romînia, arătînd că manifestul lansat de aceste grupări chema la lupta revoluţionară masele muncitoare din Romînia, care primeau cu o deosebită însufleţire veştile despre crearea primului stat proletar din lume, vecin cu ţara noastră. Pe o hartă făcută de profesor în timpul lecţiei, pe tablă, au fost marcate centrele unde au avut loc grevele muncitoreşti din această perioadă, ca urmare a creşterii avîntului revoluţionar al clasei muncitoare din ţara noastră.

La fixarea cunoştinţelor predate, elevii au tras concluzii legate de pregătirea sărbătoririi Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie de către întregul nostru popor muncitor. Elevul N. Mocanu a arătat că şi tineretul şcolar participă la această sărbătoare, luptînd pentru obţinerea unor noi succese la învăţătură.

In cinstea ZILEI DE 7 NOIEMBRIE ŞI A CONGRESULUI PARTIDULUI

Realizările viitorilor muncitori metalurgişti

In cinstea zilei de 7 Noiembrie şi a celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, elevii şcolii profesionale metalurgice din Satu Mare se străduiesc ca, în cadrul activităţii practice în atelierul-şcoală, să dea produse de o calitate tot mai înaltă.

Şcoala profesională metalurgică din Satu Mare se mîndreşte pe bună dreptate cu recenta realizare a unui prototip „Unitdentar". Prototipul „Unitdentar" a fost realizat pentru prima oară în ţara noastră şi acţionează, pe bază electrică, un complex de instrumente montate pe el: fîntînă cu apă caldă şi rece, lampă bucală, cuţit termocauter, aparat pentru aer comprimat cu piston, lampă mică pentru operaţie cu focus reglabil, ventilator ş.a. Conceput de maistrul şef Erdely Vasile şi de maistrul Fischer Zoltán, prototipul a fost executat cu participarea efectivă a unui grup din cei mai buni elevi din diferite clase. Dintre elevii care au luat parte la lucrări s-au evidenţiat în mod deosebit matriţerii sculeri Popit Ioan (clasa a III-a „A") şi Varga Iosif (clasa a II-a „A"), precum şi Dnagoş Aurica din clasa a III-a „D"-lăcătuşi mecanici.

Muncind cu deosebit entuziasm, elevi şcolii profesionale metalurgice din Satu Mare înţeleg să întîmpine ziua de 7 Noiembrie şi Congresul partidului prin obţinerea unor noi succese în muncă.

I. GHIŞE

O şcoală nouă

Copiii, învăţătorii şi ţăranii muncitori din satul Iofu Vechi, raionul Iaşi, vor trăi la 7 Noiembrie bucuria de a inaugura o şcoală nouă.

Lucrările de construire a şcolii — la care au participat în mare măsură membrii gospodăriei agricole colective „Viaţa Nouă" — s-au desfăşurat într-un ritm rapid. Colectiviştii au prestat 2500 ore de muncă voluntară, contribuind şi la asigurarea hranei necesare lucrătorilor. In fruntea celor care au muncit pentru ridicarea noului local de şcoală sînt comuniştii Onişoru Dumitru, preşedintele gospodăriei agricole colective, David D. Dumitru şi alţii.

Copiii au şi început să împodobească clasele. Sărbătoarea de 7 Noiembrie îi va găsi în şcoala cea nouă.

Activitatea obştească a cadrelor didactice

Invăţătorii şi profesorii şcolilor din regiunea Craiova au intensificat, în această perioadă, munca pe care o desfăşoară pe tărîm obştesc. In cadrul cercurilor de citit, organizate pe circumscripţii, învăţătorii popularizează pe fruntaşii recoltelor bogate, îndemnînd pe ţăranii muncitori să le urmeze pilda. In această muncă s-au evidenţiat tovarăşii Ilie Ştefănescu din comuna Dobreşti, raionul Gura Jiului, Domnica Vasiloiu din comuna Podari, Constantin Tăpoiu din comuna Grecşti, raionul Strehaia.

Pedagogii se străduiesc, în acelaşi timp, să întărească contribuţia lor la lupta pentru atragerea ţărănimii muncitoare pe făgaşul socialismului. De exemplu, învăţătorul Gheorghe Popescu din comuna Crainici a ajutat la formarea unei întovărăşiri agricole în satul lui.

In comuna Tîntăreni, raionul Filiaşi, cadrele didactice au organizat o brigadă artistică de agitaţie, care este fruntaşă pe regiune. Programele prezentate de această brigadă în comunele din raion au contribuit mult la îmbunătăţirea muncii.

Cadrele didactice din comuna Băileşti desfăşoară o muncă intensă la staţia de radioficare, unde organizează conferinţe urmate de programe artistice.

Angajamentele pedagogilor

La şcoala de 7 ani cu limba de predare maghiară din Cluj, al cărei director este tovarăşul Kiss Zoltan, se acordă o mare atenţie ridicării nivelului activităţii instructiv-educative, ca şi îmbunătăţirii condiţiilor de muncă.

In cinstea zilei de 7 Noiembrie şi a celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, directorul şcolii şi cadrele didactice şi-au propus să amenajeze un cabinet medical şi să mărească localul şcolii prin ridicarea unui etaj. Membrii colectivului pedagogic şi-au luat aceste angajamente pentru a crea elevilor condiţii cît mai bune de învăţătură.

J. LUDOVIC

Creşte numărul elevilor la cursurile de limba rusă

Cursurile populare de limba rusă îşi desfăşoară din plin activitatea în întreaga ţară. Interesul crescînd al oamenilor muncii pentru aceste cursuri se oglindeşte în faptul că pe lîngă cele 8237 de cursuri cu 93.300 elevi, care au funcţionat anul trecut şi s-au redeschis şi în acest an, s-au mai deschis pînă în prezent peste 2000 de cursuri noi cu 35.000 de elevi înscrişi în anul I.

In regiunea Cluj s-au deschis 530 de cursuri populare de limba rusă la care participă 7200 de elevi. Asemenea cursuri funcţionează la uzinele „Carbochim", Atelierele C.F.R., Fabrica de porţelan din Cluj, fabrica „Electroceramica" din Turda, întreprinderea forestieră Ilva Mică, precum şi în numeroase comune şi sate.

In regiunea Oradea, peste 6000 de oameni ai muncii frecventează cele 460 de cursuri populare de limba rusă deschise în regiune. Numai în oraşul Oradea funcţionează anul acesta 123 de cursuri cu peste 1900 de participanţi. Pe întreaga regiune, frecvenţa la cursurile populare de limba rusă depăşeşte 90 la sută.

In regiunea Suceava au fost organizate 271 cursuri de limba rusă cu peste 3500 de elevi. Printre cursurile fruntaşe sînt cele de la uzinele „23 August" din Vatra Dornei, Combinatul „Prodaliment" din Burdujeni, uzinele textile „Moldova" din Botoşani, „Morile Unite" din Dorohoi şi altele.

Povestind copiilor despre U. R. S. S.

De curînd, elevii şcolii de 7 ani nr. 1 din Codlea au primit în mijlocul lor pe muncitorul Sekeres, fruntaş în întrecerea socialistă şi inovator. El le-a povestit multe lucruri deosebit de interesante pe care le-a văzut în U.R.S.S. în timpul concediului pe care l-a petrecut nu de mult în mijlocul oamenilor sovietici. Copiii l-au ascultat cu multă atenţie pe tovarăşul Sekeres, dornici să afle cît mai multe lucruri despre marea Ţară a Socialismului, despre oamenii şi copiii sovietici.

In semn de prietenie şi de mulţumire, copiii i-au dăruit tovarăşului Sekeres o cravată roşie, pe care i-au prins-o ei înşişi la gît.

Pentru noi succese în muncă

Pedagogii şi elevii de la şcoala medie de băieţi nr. 12 din Capitală îşi sporesc eforturile pentru a întîmpina ziua de 7 Noiembrie şi cel de al II-lea Congres al P.M.R. cu noi şi însemnate succese în muncă.

Cercurile pe materii ale elevilor din clasele mari desfăşoară o activitate vie. Astfel, în cercul de ştiinţe naturale se va prezenta referatul „Politica P.M.R. cu privire la dezvoltarea agriculturii în ţara noastră", referat care va fi completat cu un bogat şi interesant material ilustrativ şi documentar. La cercul literar se pregătesc referate cu următoarele teme: „Figura activistului de partid în literatura noastră", „Rolul partidului în îndrumarea realistă a literaturii noastre" etc

In planul de măsuri al şcolii s-a prevăzut organizarea unor vizite la Muzeul Doftana, la Muzeul de istorie a P.M.R. precum şi a unor întîlniri ale elevilor cu luptători din ilegalitate.

Sub îndrumarea pedagogilor elevii organizează o expoziţie de lucrări originale — proză, poezii, cîntece, desene — legate de realizările regimului nostru democrat-popular.

Pentru ca acţiunile organizate să creeze în rîndurile elevilor un puternic curent pentru ridicarea nivelului la învăţătură, şcoala va organiza la sfîrşitul pătraruui I sărbătorirea într-un cadru festiv a elevilor fruntaşi la învăţătură.

Nici acţiunile de folos obştesc nu lipsesc. De exemplu, între clase s-au organizat întreceri pentru colectarea fierului vechi.

P. FURTUNA

Daruri pentru cei mici

Pline de bucurie, fetiţele de la casa de copii din Făgăraş îmbracă haine noi şi frumoase. Sînt daruri pe care le-au primit cu prilejul zilei de 7 Noiembrie.

Gospodinele din oraşul Făgăraş au cusut cu mîna lor hăinuţele pe care le-au îmbrăcat fetiţele de la casa de copii. Cu mult drag au lucrat la aceste daruri tovarăşele Dumitrescu, Iorga, Negoiescu, Tănase, Stoica, Moldovan şi altele, care nu şi-au precupeţit timpul liber pentru a aduce o bucurie copiilor şi pentru a le crea condiţii mai bune de viaţă.

V. FARCAŞIU

Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti din Kiev

Prof. Stánciu Stoian
director al Institutului de ştiinţe pedagogice

Staţiunea despre care vrem să vorbim se găseşte la marginea oraşului Kiev, capitala Republicii Socialiste Sovietice Ucraina.

Străvechiul centru de cultură slavonă, leagănul primului stat slav răsăritean şi al Academiei Movilene, căruia şi noi îi datorăm atît de mult, este un exemplu de ceea ce este şi ce poate să realizeze puterea sovietică. Kievul a avut de suferit de pe urma ultimului război răni crunte, care în 1949 şi 1950 nu erau încă bine vindecate. Multiseculare aşezări, monumente vestite de artă şi cultură au fost distruse sistematic în acest război cu o ură de care numai demenţa hitleristă putea fi capabilă.

Cel ce descinde azi în Kiev, după numai un deceniu de reconstrucţie şi construcţie paşnică planificată, rămîne dintr-o dată uimit şi încîntat de ceea ce poate constata. În locul ruinelor de curînd înlăturate, îi răsare, ca din pămînt, un complex arhitectonic de minunată artă — dovadă vie de înalt nivel de viaţă şi viguros elan creator. Clădiri monumentale, adevărate palate, într-un stil ce dau oraşului un aspect unitar şi agreabil, parcuri mari, instituţii de cultură, vechi monumente restaurate, alături de cele noi din ultimii ani, minunatul muzeu Taras Şevcenko, malurile Niprului cu bogata lor vegetaţie, — toate vorbesc, în limbajul fără putinţă de a fi contrazis al faptelor, despre ceea ce este în stare să dureze geniul unui popor atunci cînd forţele lui de muncă se pot desfăşura cu adevărat libere.

Şi ceea ce spunem despre Kiev este valabil pentru întreaga Uniune Sovietică, pentru regimul şi omul sovietic. Regimul şi omul sovietic au adus biruinţa asupra duşmanului cotropitor. Tot lor le datoreşte patria sovietică biruinţa muncii constructive din timp de pace

În după amiaza zilei de mai, cînd am pornit să vizităm staţiunea republicană a tinerilor naturalişti din Kiev, oraşul se arăta în toată splendoarea sa primăvăratică. Străzile largi şi curate, verdeaţa crudă, viguroasă, seninul cerului ucrainean şi voioşia oamenilor mulţi ne îndemnau mai de grabă să nu părăsim oraşul.

Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti şi experimentatori de lîngă Kiev este o instituţie extraşcolară a Ministerului Învăţămîntului din Republica Socialistă Sovietică Ucraineană. Ea lucrează pe baza unor planuri de activitate şi a unor instrucţiuni pe care le aprobă Ministerul, după ce au fost analizate şi discutate mai întîi cu Comitetul Central al Comsomolului. Sarcinile de bază ale staţiunii sînt: cultivarea curiozităţii ştiinţifice a elevilor, educarea lor în spiritul dragostei de muncă — îndeosebi în domeniul agriculturii, contribuţii la formarea unei mentalităţi ştiinţifice, pe linia concepţiei materialist-dialectice despre lume.

Staţiunea tinerilor naturalişti din Kiev posedă un teren propriu în suprafaţă de 40 ha, clădiri proprii, în care funcţionează laboratoarele şi cabinetele de care staţiunea are nevoie. În fiecare laborator activează cercurile tinerilor naturalişti, precum şi profesori de biologie, agronomi şi oameni de ştiinţă. Fiecare laborator sau cabinet — de botanică, zoologie, creşterea animalelor, cultivarea plantelor — organizează seminarii cu profesorii, instructorii superiori de pionieri, conducătorii cercurilor de naturalişti etc., iar rezultatele acestei munci se resimt pînă departe, în şcolile din alte oraşe sau din sate. La dispoziţia profesorilor, ca şi a tinerilor cercetători, stă o bibliotecă cu cărţi de specialitate, enciclopedii şi dicţionare, broşuri, ziare şi reviste, din belşug.

Dar laboratorul cel mai important al staţiunii, unde profesorii şi tineretul înscris în diferitele cercuri îşi depun activitatea lor experimentală, se găseşte nu în aceste clădiri, ci afară, pe întinsul teren de experienţă al staţiunii

Directorul staţiunii şi însoţitorii săi ne-au purtat printre parcelele cultivate cu plantele cele mai diverse. Ne arătau şi ne explicau cu o legitimă mîndrie. Am văzut aci experimentate cele mai noi metode pentru obţinerea unor culturi cu recoltă bogată sau pentru obţinerea unor soiuri noi de plante. Pretutindeni se observa grija ca totul să fie lucrat în cele mai bune condiţiuni şi în cea mai perfectă ordine. Terenul experimental cuprinde parcele speciale pentru grîu de toamnă şi grîu de primăvară, grîu cu spicul simplu sau ramificat, secară şi porumb, căruia în ultima vreme i se dă în Uniunea Sovietică o atît de mare importanţă. Lucrări deosebit de interesante erau organizate şi în sectoarele: legumicol, pomicol, viticol, plante furajere şi plante medicinale, plante decorative şi sera, precum şi în sectorul special, care are aspectul unei mici grădini de flori.

Tinerii naturalişti participă cu multă plăcere şi la lucrările ce se desfăşoară în sectorul zootehnic. S-au iniţiat mult, mai ales în creşterea iepurilor de casă.

Grija partidului şi a guvernului Republicii Socialiste Sovietice Ucrainene nu se opreşte, însă, aici. În prezent se construieşte o clădire nouă, care va fi mult mai mare şi mai cuprinzătoare decît cea actuală — un adevărat palat al tinerilor miciurinişti şi naturalişti. Clădirea va fi terminată în anul viitor, şi ea va cuprinde laboratoare noi, în special de chimie şi îngrăşăminte naturale şi chimice, cabinete pentru zoologie, botanică, o grădină de iarnă, ateliere diverse, precum şi o mare sală de spectacole.

Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti din Kiev organizează şi îndrumează o variată şi foarte valoroasă activitate în domeniul ştiinţelor naturale, strîns legată de practica agricolă. Activitatea cercurilor ei, ca şi a celorlalte cercuri din regiunile Republicii Ucrainene, activitatea cercurilor din şcoli, pe care o coordonează, stau la temelia unei frumoase munci ştiinţifice. Pe baza unei astfel de activităţi a fost întocmită lucrarea purtînd ca titlu „În ajutorul conducătorilor de cercuri ale tinerilor naturalişti şi miciurinişti". O altă lucrare publicată, ca rod al activităţii staţiunii, este „Planul tematic al activităţii de cercetări în cadrul cercurilor de tineri naturalişti şi miciurinişti". Această lucrare aduce aportul său, nu numai din punct de vedere şcolar, ci şi, în general, pentru sporirea recoltei la hectar în spiritul hotărîrilor Congresului al XIX-lea al P.C.U.S. În acelaşi sens au mai fost întocmite şi tipărite diferite cărţi şi broşuri cu subiecte ca: polenizarea artificială, cultivarea inului, hibridarea vegetativă, creşterea găinilor şi altele.

În prezent, în şcolile ucrainene îşi desfăşoară munca 20.000 de cercuri de tineri naturalişti şi miciurinişti, cu un efectiv de peste 600.000 de elevi şi pionieri. În aceste cercuri, elevii şi pionierii îşi sporesc cunoştinţele de biologie, legînd strîns activitatea teoretică de cea practică, familiarizîndu-se cu lucrări din domeniul agriculturii şi zootehniei. Cercurile lucrează, de asemenea, pe terenurile experimentale ale colhozurilor şi sovhozurilor, unele dintre ele îndeplinind un rol inovator, cu rezultate practice aprecia-bile.

Activitatea cercurilor de tineri naturalişti şi miciurinişti nu are numai un rol instructiv general, ea reprezintă şi un foarte important factor în alegerea profesiunii. Această activitate, îndrumată de staţiunea republicană şi staţiunile regionale, creează un adevărat curent în favoarea profesiunilor legate de agricultură.

În urma hotărîrilor luate pe baza celor dezbătute la Congresul al XIX-lea al P.C.U.S. pentru generalizarea învăţămîntului obligatoriu de 10 clase şi a introducerii învăţămîntului politehnic, staţiunile de tineri naturalişti şi miciurinişti, cu cercurile lor de tot felul, s-au dovedit a fi nu numai folositoare, ci absolut necesare. Aceste cercuri au devenit un mijloc deosebit de important pentru orientarea tineretului şcolar spre sectoare productive, în agricultură. În acest spirit sînt antrenaţi în cercuri cu caracter general elevii claselor a III-a şi a IV-a, apoi în cercuri de tineri botanişti şi zoologi elevii claselor a V-a, a VI-a şi a VII-a, în cercuri de tineri darvinişti şi biologi elevii claselor a VIII-a a IX-a şi a X-a. Pentru aceştia din urmă se înfiinţează cercuri mai specializate de pomicultori, legumicultori, crescători de păsări.

În sfîrşit, cercurile de tineri naturalişti, coordonate de staţiunile republicane şi regionale, desfăşoară şi o largă muncă obştească. Lor le revine mai ales rolul de a organiza manifestări cu prilejul unor sărbători ca „Săptămîna sădirii pomilor", în martie sau aprilie, „sărbătoarea păsărilor care distrug dăunătorii agriculturii", în una din lunile primăverii, „sărbătoarea recoltei" în septembrie sau octombrie.

După încheierea cursurilor şcolare, în timpul verii, în toate regiunile au loc reuniuni ale cercurilor de tineri naturalişti şi miciurinişti. Cu acest prilej se organizează expoziţii, care înfăţişează realizările acestora. La consfătuiri, iau parte savanţi, dintre care unii membri ai Academiei, agronomi şi fruntaşi în producţie, precum şi oricine se interesează de această latură a construcţiei socialiste. Reuniunile se încheie într-un cadru sărbătoresc, cu un foc de tabără, la care îşi dau concursul artişti amatori, precum şi artişti de profesie. Tot în timpul verii, staţiunile republicană şi regionale organizează tabere pentru cei mai buni membri ai cercurilor, trimişi din toate colţurile ţării. Aci, aceştia îşi petrec o parte din timpul lor în laboratoare sau pe terenul experimental, activitatea aceasta fiind un bun prilej pentru un fructuos schimb de experienţă.

Ascultam toate aceste explicaţii pe care conducătorii staţiunii republicane a tinerilor naturalişti din Kiev ni le dădeau cu multă bunăvoinţă. Deşi se înoptase de-a binelea, din cabinetele alăturate se auzeau voci şi nu după multă vreme salonul de la intrare era plin de ceva ce aducea cu zumzetul unui stup de harnice albine. Ne-am scoulat de la locurile noastre pentru a fi primiţi cu căldură şi voioşie de tineri — fete şi băieţi, care-şi părăsiseră lucrul lor din bibliotecă, laboratoare şi cabinete pentru ca să ne întîmpine cu flori şi cuvinte de voioşie.

Peste o jumătate de oră am părăsit staţiunea. Luînd cu noi reciproce urări de succes în munca noastră, ne simţeam cu toţii plini de hotărîre: cei ce rămîneau pentru a duce mai departe experienţa lor înnoitoare, cei care plecau, pentru a duce acasă exemplul unei munci demne de urmat.

Maşinile ne purtau în amurgul singerînd pe malurile Niprului împodobit cu verdeaţă multă şi flori de liliac. Era natura ucraineană, care ne arăta că munca socialistă, munca omului nou, are şi aci un teren dintre cele mai favorabile pentru a asigura patriei progres şi omului fericire.

„Profesorul este felicitat cu prilejul decorării"
Tablou de N. VESELEVA

Am învăţat în Uniunea Sovietică

„Să nu-ţi uiţi niciodată tovarăşii cu care ai învăţat, cu care ai dat examene, cu care ai trăit atîtea bucurii în cei patru ani cît ai fost student".

Aşa se încheie o scrisoare pe care mi-a trimis-o fosta mea colegă Irina Ivanovna Salaeva, acum profesoară la o şcoală serală pentru tineretul muncitoresc din Kaliningrad. Patru ani am învăţat la aceeaşi facultate, am făcut parte din aceeaşi grupă de studenţi ai Institutului pedagogic „V. I. Lenin" din Moscova. Cuvintele Irinei Ivanovna au avut un răsunet adînc în inima mea, pentru că şi eu simt şi gîndesc la fel. Nu-i voi uita niciodată nici pe colegii, nici pe profesorii mei, nu voi uita niciodată Moscova, minunata Capitală a Ţării Socialismului, nu-i voi uita niciodată pe oamenii sovietici, în mijlocul cărora am trăit patru ani.

De multe ori mă văd parcă din nou în Institutul nostru drag, în amfiteatrul nr. 9, unde a vorbit odinioară Lenin, în sala de lectură, unde ne pregăteam pentru seminarii, sau în holul unde ne adunam toţi în pauzele dintre lecţii. Îmi amintesc adeseori de festivităţile organizate în sala mare a Institutului, unde nu odată am dansat dansurile noastre româneşti şi dansurile sovietice.

Lucrez acum la Institutul pedagogic din Bucureşti. Fiecare problemă nouă care se iveşte în munca mea îmi aduce aminte nu numai de cunoştinţele pe care le-am strîns în şcoala sovietică, dar şi de felul cum m-au învăţat să muncesc profesorii sovietici: să nu las nici o problemă nerezolvată, să nu mă descurajez în faţa greutăţilor, să muncesc cu răbdare, cu perseverenţă, să aplic în mod creator cunostinţele primite în timpul studiilor. Aşa am învăţat să muncesc de la profesorului Konstantin Nikolaevici Kornilov la care asistau nu numai studenţii, ci şi aspiranţi de la alte instituţii de învăţămînt superior şi cadre didactice din şcolile medii, seminariile conduse cu atîta pricepere de profesorul Ivan Fomici Svatkovski, ca şi atîtea alte lecţii şi seminarii m-au făcut să iubesc munca didactică, munca de educator.

Trăind alături de tinerii sovietici, am văzut exemple minunate de ajutor tovărăşesc, de prietenie, am învăţat ca, asemeni lor, să am încredere în forţele mele, să sporesc aceste forţe prin continua mea pregătire.

Neuitată va fi pentru mine seara despărţirii de cei 27 de tineri care constituiau grupa noastră. Ne-am urat succes în muncă, în munca nouă pe care urma s-o începem ca pedagogi, ca oameni ai şcolii, ne-am arătat dorinţa de a păstra mereu legătura, de a continua să ne vorbim, prin scrisori, despre activitatea noastră, despre viaţa noastră, despre năzuinţele de viitor.

Plină de frumuseţe, de farmec şi de duioşie a fost despărţirea de Moscova. Tradiţia şcolilor sovietice face această despărţire solemnă şi impresionantă. Am străbătut cu toţii străzile Moscovei, pînă în Piaţa Roşie, am glumit, am cîntat. În Piaţa Roşie am aşteptat zorii, pentru a ne despărţi de Kremlinul măreţ şi sobru, de Mausoleul lui Lenin şi Stalin. Era ceva neobişnuit de înălţător în privelişte ce ne înconjura. Umbrele turnurilor Kremlinului se vedeau din ce în ce mai bine, mai clar, iar înspre răsărit cerul începea să se lumineze, să se înroşească. Deşi era o oră neobişnuită, matinală şi troleibusele şi maşinile încă nu circulau, totuşi Piaţa Roşie era plină de tineri. Erau zeci şi zeci de grupuri de absolvenţi ai facultăţilor sau ai şcolilor medii care veniseră şi ei să-şi ia rămas bun de la Moscova. În fiecare an, în nopţile de sfîrşit de iunie, Piaţa Roşie este plină de tineret. Aici fac tinerii legămînt să muncească pentru a da viaţă învăţăturilor primite în şcoală, să lupte neobosiţi în slujba clasei muncitoare, pentru care au luptat — dînd exemplul cel mai înălţător — Lenin şi Stalin.

Scriind aceste rînduri, îmi simt inima plină de căldură pentru dragii mei colegi din anii de studiu. Desigur, cu toţii se pregătesc pentru marea sărbătoare de la 7 Noiembrie.

Minunată e Moscova în aceste zile, în haina ei de sărbătoare. Şi, salutîndu-mi în gînd colegii, îmi reînnoiesc angajamentele luate faţă de ei, de a munci aşa încît să fiu demn de prietenia pe care mi-au arătat-o.

GAVRIL BINDIU
asistent la Institutul pedagogic din Bucureşti

Şcoala sovietică — făuritoarea noii generaţii de constructori ai comunismului

Eugen Blideanu

Am avut nu de mult fericirea să vizitez marea Ţară a Socialismului, să pot cunoaşte nemijlocit oamenii sovietici şi măreţele lor realizări. Neuitate vor rămîne pentru mine zilele petrecute la Moscova, la Leningrad, la Kiev, neuitate ceasurile în care am stat de vorbă cu pedagogii sovietici — făuritorii viitoarei generaţii de constructori ai comunismului.

Timp de trei săptămîni am putut studia, alături de ceilalţi membri ai delegaţiei din care am făcut parte, problemele principale privind organizarea şi conţinutul învăţămîntului sovietic de cultură generală. Slujitorii învăţămîntului sovietic ne-au împărtăşit cu bucurie experienţa muncii lor şi ne-au creat toate posibilităţile de a cunoaşte cea mai înaintată şcoală din lume. Învăţămintele desprinse au fost cu atît mai instructive, cu cît delegaţia noastră a găsit şcoala sovietică într-o etapă complexă a activităţii sale, în plin mers înainte pe calea rezolvării sarcinilor pe care i le-a trasat Congresul al XIX-lea al P.C.U.S. — generalizarea învăţămîntului de 10 ani şi introducerea învăţămîntului politehnic.

Succesele obţinute pînă acum în această privinţă de către şcoala sovietică sînt deosebit de mari şi însemnate. Învăţămîntul obligatoriu de 10 ani a şi fost introdus într-un număr de 110 oraşe. Ca urmare, numărul elevilor din clasele VIII—X s-a mărit de patru ori în comparaţie cu anii trecuţi. Pînă în anul 1960, şcoala sovietică va îndeplini în întregime această măreaţă sarcină istorică. Pentru realizarea ei a fost elaborat un sistem complex de măsuri menite să asigure condiţiile necesare cuprinderii în şcolile de zece ani a tuturor absolvenţilor clasei a VII-a.

O deosebită atenţie se acordă lărgirii reţelei şcolilor medii de cultură generală. În acest scop, Ministerul Învăţămîntului din R.S.F.S.R. organizează periodic consfătuiri cu conducătorii secţiilor de învăţămînt regionale, stabilind împreună cu aceştia localităţile în care se înfiinţează noile şcoli de 10 ani. Cu prilejul uneia din vizitele pe care delegaţia noastră le-a făcut la Ministerul Învăţămîntului din R.S.F.S.R. ni s-a arătat o hartă deosebit de interesantă, pe care erau marcate aceste localităţi, cu specificarea datei înfiinţării. În faţa ochilor noştri s-a înfăţişat atunci, parcă aievea, Ţara Sovietelor, pe întinsul căreia, alături de uzine şi fabrici, de termocentrale şi hidrocentrale, de colhozuri şi sovhozuri se înalţă mereu noi şi noi lăcaşuri de cultură, menite să facă viaţa omului mai uşoară, mai frumoasă, mai bogată şi mai adîncă în conţinut.

În acelaşi timp, începînd încă din anul şcolar 1952—1953 s-au luat măsuri pentru pregătirea cadrelor necesare reţelei mereu crescînde a şcolilor medii, numărul studenţilor din instituţiile de învăţămînt pedagogic superior fiind mărit proporţional cu ritmul de dezvoltare a învăţămîntului de zece ani.

Înainte, singurul scop al şcolii de cultură generală era pregătirea elevilor pentru intrarea în învăţămîntul superior. Acum, însă, aceastăşcoală începe să dea sute şi sute de mii de absolvenţi care se îndreaptă către producţie. Ţinînd seama de aceste condiţii noi, se pune într-un mod nou şi problema locului şi rolului şcolii de cultură generală în societatea sovietică. Ea va continua să rămînă o treaptă de pregătire pentru învăţămîntul superior, dînd însă posibilitatea să se selecţioneze pentru acest învăţămînt cele mai bune elemente din rîndurile absolvenţilor săi, ceea ce va determina o creştere considerabilă a nivelului de pregătire a cadrelor ştiinţifice şi tehnice superioare. În acelaşi timp, şcoala medie de cultură generală va reprezenta de acum înainte şi o treaptă de pregătire a tineretului pentru şcolile tehnice, care formează cadre de calificare medie pentru diferitele ramuri ale producţiei.

Ca urmare a faptului că în şcolile tehnice intră acum tineri care au terminat şcoala de zece ani, numărul disciplinelor de cultură generală din aceste şcoli va fi redus, adîncindu-se studiul materiilor de specialitate. Aceasta îngăduie reducerea duratei şcolarităţii de la patru ani la doi ani. În anii următori, şcolile tehnice vor primi în proporţie de 60% absolvenţi a 10 clase şi numai în proporţie de 40% absolvenţi a 7 clase. De asemenea, o parte din tinerii care termină clasa a X-a intră în şcoli cu durata de un an sau un an şi jumătate, care pregătesc cadre de muncitori de înaltă calificare.

În sfîrşit, o altă cale pe care sînt îndrumaţi absolvenţii şcolilor medii este aceea a uceniciei industriale, adică a pregătirii profesionale la locul de muncă, sub îndrumarea maiştrilor de specialitate. Ministerul Învăţămîntului din R.S.F.S.R. a organizat în anul trecut o consfătuire cu directorii întreprinderilor unde absolvenţii şcolii medii primesc pregătirea profesională direct în producţie. Directorii de întreprinderi au arătat că acest mod de pregătire a tineretului dă rezultate bune, absolvenţii şcolii medii izbutind să-şi însuşească în 2—3 luni profesiuni complicate.

Sarcina pregătirii elevilor aşa încît ei să-şi poată alege orice profesiune va fi pe deplin realizată prin politehnizarea învăţămîntului şi prin legarea învăţămîntului de producţie.

Gîndirea pedagogică sovietică şi practica şcolară sovietică lucrează împreună pentru găsirea celor mai potrivite căi de rezolvare a problemelor legate de introducerea învăţămîntului politehnic, stabilind măsurile de ordin didactic, organizatoric şi tehnic care trebuie luate în acest scop. Primul loc în sistemul acestor măsuri îl ocupă intensa activitate pe care o desfăşoară pedagogia şi şcoala sovietică pentru ridicarea nivelului general de pregătire a elevilor, pentru înarmarea lor cu temeinice cunoştinţe ştiinţifice, cu cunoaşterea legilor de dezvoltare a naturii şi societăţii. În procesul pregătirii teoretice a elevilor se acordă o mare atenţie însuşirii de către aceştia a principiilor ştiinţifice care stau la baza producţiei moderne, înarmarea lor cu cunoştinţe despre procesele energetice, tehnice, tehnologice care au loc în cadrul principalelor ramuri de producţie. Elevii sînt familiarizaţi cu tehnica modernă, cu folosirea ei în diferite procese industriale, li se dau cunoştinţe despre principalele instrumente şi aparate utilizate în producţie.

În această direcţie pedagogia şi şcoala sovietică au realizat progrese mari. Încă din anul trecut s-au introdus ca obiecte de învăţămînt, în clasele I-IV, lucrul manual şi lucrări practice agricole, în clasele V-VII, lucrări practice în atelierele şcolare şi pe parcelele experimentale ale şcolilor, iar în clasele VIII-X (începînd din anul acesta) lecţii pentru studiul electrotehnicii, pentru studiul automobilului în şcolile orăşeneşti şi pentru studiul maşinilor agricole în şcolile săteşti.

Politehnizarea învăţămîntului fiind ridicată la nivelul unei probleme de stat, în rezolvarea ei şcoala sovietică se bucură de sprijinul larg al statului sovietic. Astfel, guvernul Uniunii Sovietice a dat un decret prin care trasează întreprinderilor industriale sarcina de a pune la dispoziţia şcolii maşini unelte, aparate şi alt utilaj nefolosit în producţie, dar care poate folosi în mare măsură introducerii învăţămîntului politehnic. Un mare număr de şcoli de cultură generală sînt tutelate de întreprinderi, care le înzestrează cu unelte şi instrumente de lucru. Am putut vizita astfel de şcoli la Moscova, Leningrad şi Kiev. Atelierele luminoase, curate şi spaţioase ale acestor şcoli, utilate cu scule de tîmplărie şi lăcătuşerie, cu strunguri şi raboteze pe care elevii le mînuiesc cu pricepere, au făcut asupra noastră o impresie puternică, ne-au arătat concret realizările obţinute de şcoala sovietică într-un timp atît de scurt pe drumul politehnizării învăţămîntului.

Paralel cu organizarea activităţii elevilor în atelierele şcolare şi pe parcelele de experienţă, se acordă o mare atenţie şi atragerii lor în munca direct productivă în industrie şi agricultură. În această privinţă şcolile îşi manifestă din plin iniţiativa lor creatoare. Aşa, de exemplu, 20 de şcoli din oraşul Sverdlovsk au organizat în vacanţa de primăvară a anului trecut munca în fabrici sau uzine a elevilor. Multe şcoli săteşti organizează munca elevilor pe ogoarele colhozurilor şi sovhozurilor.

Preocuparea de a găsi forme cît mai variate pentru legarea învăţămîntului de producţie a dat naştere, în unele locuri, la experienţe cu totul noi. Astfel, în 61 de şcoli medii din Republica Socialistă Sovietică Ucraineană s-a organizat munca în fabrici sau pe ogoare a elevilor, cîte 6 ore pe săptămînă. Vizitînd cîteva din aceste şcoli — de exemplu şcoala nr. 14 din oraşul Kiev, ai cărei elevi lucrează ca strungari şi lăcătuşi şi o şcoală sătească ai cărei elevi fac practică de tractorişti şi combainieri în colhoz — ne-am putut da seama de faptul că munca practică nu numai că nu-i împiedică pe elevi de la învăţătură, ci, dimpotrivă, îi ajută să-şi însuşească mai adînc cunoştinţele. Procentul de elevi promovaţi a crescut simţitor în aceste şcoli, iar disciplina s-a îmbunătăţit foarte mult. În acelaşi timp, elevii îşi însuşesc într-un ritm rapid cunoştinţele şi deprinderile profesionale.

Activitatea intensă pe care o desfăşoară şcoala şi pedagogia sovietică pentru politehnizarea învăţămîntului şi legarea şcolii cu producţia este însoţită de o puternică acţiune educativă pentru dezvoltarea dragostei şi interesului elevilor pentru ştiinţă, pentru tehnică şi pentru munca directă productivă. În şcoli se organizează pe scară largă întîlniri ale elevilor cu fruntaşi în producţie, cu absolvenţi ai şcolilor medii care acum lucrează în producţie, excursii în întreprinderi şi pe ogoare, expoziţii cu creaţiile tehnice ale elevilor. Tot mai mulţi tineri şi tinere din ultimele promoţii ale şcolilor medii se îndreaptă direct către munca în industrie şi agricultură, manifestîndu-şi dorinţa sinceră de a-şi face datoria faţă de patrie, de a munci astfel încît tot poporul să fie mîndru de realizările lor.

Am întîlnit în Uniunea Sovietică mulţi asemenea tineri — garda de schimb a glorioasei clase muncitoare a Uniunii Sovietice — pătrunşi de dorinţa fierbinte de a participa, pe măsura puterilor lor, la opera măreaţă de construire a comunismului. Şi încă odată ne-am gîndit la cei care i-au format, la minunaţii pedagogi sovietici, care, sub conducerea partidului, făuresc pe constructorii comunismului. Munca lor, realizările lor sînt pentru noi un minunat exemplu, pe care ne străduim să-l urmăm pentru a da şi noi patriei noastre un tineret cult, priceput şi harnic, gata să-şi pună toate cunoştinţele în slujba poporului muncitor.

Lupta U. R. S. S. pentru triumful principiului leninist al coexistenţei paşnice

Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie a marcat o cotitură radicală în istoria universală — cotitura de la lumea veche, capitalistă, la lumea nouă, socialistă. Ca urmare a ruperii frontului imperialismului mondial, a răsturnării puterii burgheziei şi a instaurării dictaturii proletariatului pe a şasea parte a globului pămîntesc, alături de sistemul capitalist a apărut un sistem nou — sistemul socialist.

Cei 38 de ani care au trecut de la victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie au dovedit cu prisosinţă trăinicia sistemului socialist şi superioritatea lui faţă de sistemul capitalist, au arătat că sistemului socialist îi aparţine viitorul. După cel de al doilea război mondial, din sistemul capitalist s-au rupt o serie de ţări din Europa şi din Asia şi au păşit pe calea dezvoltării socialiste.

Problema coexistenţei şi colaborării paşnice între cele două sisteme este una dintre problemele fundamentale ale zilelor noastre. Uniunea Sovietică şi ţările de democraţie populară consideră că această coexistenţă este pe deplin posibilă şi de dorit. Existenţa a două sisteme economice opuse nu înseamnă în nici un caz o izolare între ele. Ele pot coexista în cadrul unor relaţii economice şi politice normale. La baza politicii externe a ţărilor lagărului socialist stă geniala teză leninistă cu privire la posibilitatea coexistenţei şi întrecerii paşnice între sistemul capitalist şi cel socialist.

Politica de pace şi colaborare internaţională dusă de ţările lagărului socialist este singura politică externă justă. Ea corespunde nu numai intereselor vitale ale popoarelor acestor ţări, ci şi celor ale tuturor celorlalte popoare. De aceea această politică se bucură de simpatia şi sprijinul activ al oamenilor cinstiţi din toate ţările lumii.

Aplicînd cu fermitate această politică, Uniunea Sovietică a devenit un adevărat stegar al păcii între popoare. Încă înaintea celui de al doilea război mondial, cînd întregul curs al evenimentelor arăta apropierea agresiunii fasciste, guvernul sovietic, în frunte cu I. V. Stalin, a desfăşurat o activitate neobosită pentru preîntîmpinarea războiului.

După cel de al doilea război mondial, Uniunea Sovietică a dus în permanenţă o politică fermă de dezvoltare a colaborării paşnice cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, dacă aceste state doresc o astfel de colaborare.

Urmînd cu fermitate principiul leninist al coexistenţei paşnice cu toate statele şi preocupat în permanenţă de consolidarea păcii în general, guvernul sovietic a întreprins continuu importante acţiuni menite să ducă la micşorarea încordării internaţionale. Rezolvarea pe cale paşnică, datorită eforturilor guvernului sovietic, a problemei austriace, vizita în Iugoslavia a delegaţiei guvernamentale sovietice şi semnarea Declaraţiei sovieto-iugoslave, care a pus baza restabilirii relaţiilor normale de prietenie între Uniunea Sovietică şi R. P. F. Iugoslavia, vizita în Uniunea Sovietică a primului ministru al Indiei, dl. Nehru, şi semnarea Declaraţiei sovieto-indiene, au contribuit la cauza nobilă a păcii şi prieteniei între popoare.

Un eveniment deosebit de important în viaţa internaţională l-a constituit conferinţa de la Geneva a şefilor guvernelor celor patru mari puteri — U.R.S.S., S.U.A., Anglia şi Franţa. Conferinţa celor patru mari a arătat în mod limpede posibilitatea colaborării statelor cu sisteme sociale deosebite atunci cînd părţile dau dovadă de bunăvoinţă şi înţelegere, atunci cînd abordarea problemelor se face de pe poziţii realiste.

Bilanţul evenimentelor ce s-au desfăşurat în perioada care a trecut de la Conferinţa de la Geneva a şefilor guvernelor celor patru puteri arată că în acest timp Uniunea Sovietică a întreprins noi şi însemnate acţiuni concrete în vederea destinderii în relaţiile internaţionale. O expresie a eforturilor Uniunii Sovietice îndreptate spre consolidarea păcii sînt tratativele de la Moscova între guvernul sovietic şi delegaţiile guvernamentale ale R. F. Germane, R. D. Germane şi Republicii Finlandeze. Aceste tratative contribuie la normalizarea relaţiilor dintre U.R.S.S. şi R.F.G., la dezvoltarea continuă a colaborării frăteşti şi a adevăratei prietenii dintre popoarele Uniunii Sovietice şi R. D. Germane, la întărirea relaţiilor de prietenie dintre statul sovietic şi Finlanda. Tratativele sovieto-canadiene au contribuit de asemenea la îmbunătăţirea situaţiei internaţionale, la crearea unei atmosfere de încredere între state.

Cercuri tot mai largi ale opiniei publice mondiale şi personalităţi marcante, de cele mai diferite convingeri politice, din ţările capitaliste, aprobă în ultimul timp cu căldură politica bazată pe recunoaşterea coexistenţei paşnice.

Toate popoarele iubitoare de pace au luat cu bucurie cunoştinţă de faptul că guvernele R. P. Chineze, Indiei şi Birmaniei — trei state asiatice care numără la un loc o populaţie de aproximativ un miliard de oameni — au hotărît să-şi fundamenteze relaţiile dintre ele, precum şi relaţiile cu celelalte popoare ale Asiei şi cu toate popoarele lumii, pe următoarele 5 principii: respectarea reciprocă a integrităţii teritoriale şi a suveranităţii; neagresiune; neamestecul în treburile interne ale celorlalte state; egalitate şi avantaje reciproce; coexistenţă paşnică.

O puternică şi convingătoare dovadă a posibilităţii coexistenţei îndelungate şi colaborării paşnice între cele două sisteme o constituie dezvoltarea relaţiilor comerciale internaţionale pe baza avantajului reciproc, a deplinei egalităţi de drepturi între părţi. Legăturile economice şi comerciale între ţările lagărului socialist şi ţările capitaliste reprezintă baza economică pentru o coexistenţă paşnică îndelungată a celor două sisteme.

În dorinţa lor de a contribui la menţinerea şi consolidarea păcii în lume, Uniunea Sovietică şi ţările de democraţie populară au căutat în permanenţă să-şi extindă legăturile comerciale cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială. Se dovedeşte tot mai mult că ţările burgheze sînt nevoite să facă comerţ cu ţările lagărului socialist. La 6 mai 1954 Biroul central de informaţii din Anglia recunoştea că „lipsa livrărilor din Europa răsăriteană poate face ca preţurile să devină mai mari decît ar putea să fie în caz contrar". Faptul că Anglia a pierdut „o importantă piaţă de desfacere pentru numeroase categorii de utilaj greu devine tot mai periculos pentru relaţiile ei de decontare şi plăţi".

Coexistenţa paşnică deschide largi posibilităţi şi pentru dezvoltarea legăturilor culturale între ţările cu orînduiri sociale diferite. În pofida unor deosebiri însemnate care decurg din deosebirile între orînduirile sociale, cultura tuturor ţărilor face parte din moştenirea culturală a întregii omeniri.

În lume există însă şi forţe care sînt interesate nu în consolidarea păcii, nu în destinderea, ci în încordarea relaţiilor internaţionale. Cercurile agresive caută să împiedice colaborarea în relaţiile dintre state şi să orienteze lucrurile spre un nou război mondial. Aceste cercuri atacă în diferite feluri — de la cele mai subtile pînă la cele mai grosolane — principiul coexistenţei şi al colaborării paşnice între cele două sisteme.

Una din manevrele folosite de adversarii coexistenţei paşnice a celor două sisteme consta în propagarea ideii că Uniunea Sovietică ar intenţiona să răstoarne prin război regimul capitalist în ţările străine. Că aceasta este o minciună sfruntată este uşor de înţeles. Marxism-leninismul ne învaţă, desigur, că orînduirea capitalistă, ca şi toate orînduirile care au precedat-o, este o orînduire socială istoricească trecătoare. Legile interne ale orînduirii capitaliste o duc inevitabil la pieire.

În acelaşi timp, marxism-leninismul a arătat limpede că revoluţia nu se exportă. „Exportul de revoluţie — spunea I. V. Stalin — este o absurditate", iar Lenin a arătat că teoria „împingerii la revoluţie în ţările străine" ar fi în totală contradicţie cu marxismul, care a fost întotdeauna împotriva împingerii la revoluţie, deoarece revoluţiile se dezvoltă pe măsură ce contradicţiile de clasă care generează revoluţiile devin destul de ascuţite. Înseşi evenimentele au confirmat întrutotul că revoluţia n-a fost în nici un fel exportată. Victoria revoluţiei în ţările de democraţie populară a fost rezultatul firesc al luptei popoarelor din ţările respective, în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea partidului marxist revoluţionar. Iată deci cît de falsă este afirmaţia celor care încearcă să „dovedească" că U.R.S.S. ar căuta să facă „export de revoluţie", afirmaţie al cărei scop ţinteşte să defăimeze ideea coexistenţei paşnice.

Coexistenţa paşnică a celor două sisteme este pe deplin posibilă. Popoarele îşi dau tot mai bine seama că politica de coexistenţă paşnică este incompatibilă cu politica „de pe poziţii de forţă". Popoarele promovează, sprijină şi apără ideea coexistenţei paşnice între sistemul capitalist şi cel socialist, deoarece îşi dau seama că aceasta este calea spre menţinerea şi întărirea păcii.

O viață plină de bucurii

Am citit de multe ori în cărți, în reviste sau în ziare despre viața plină de soare și de bucurii a copiilor sovietici.

Dar abia atunci cînd am putut cunoaște nemijlocit această viață, cînd i-am văzut în fața ochilor mei pe copiii Uniunii Sovietice am putut înțelege în adîncime adevărul celor citite. Și, spunînd aceasta, nu mă gîndesc numai la copiii care au posibilitatea să crească în mijlocul familiilor lor, ci și la cei lipsiți de familie, de ocrotirea cărora se îngrijesc statul și poporul sovietic.

Am vizitat în primăvara acestui an o casă de copii orfani din Moscova, înființată în anul 1943, în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Fiecare încăpere, fiecare lucrușor al casei îți vorbește despre grija părintească, despre căldura cu care îi înconjoară statul pe copiii orfani. Găsești aici un cinematograf, două aparate de televiziune, o bibliotecă minunată, două ateliere care asigură instruirea politehnică a copiilor. În fiecare an se organizează excursii mari la Leningrad sau la Stalingrad, la Miciurinsk, la Gorki și în alte părți. Copiii își petrec vacanța de vară în tabăra casei, situată la 40 de km de Moscova.

Grija pentru copii a statului și a poporului sovietic nu se oprește însă numai la asigurarea condițiilor materiale. Ceea ce este mai semnificativ și mai impresionant în casele de copii este faptul că societatea sovietică știe să-i înconjoare pe copiii orfani cu o adevărată căldură părintească, știe să le dăruiască bucuriile mărunte, dar atît de dragi ale familiei.

Cînd am intrat în casa de copii ne-au întîmpinat fețițe vesele, cele mai mari ale familiei. Ele ne-au fost călăuze, ne-au condus prin clădirea mare și ireproșabil de curată, prin camerele pline de flori, impodobite cu covoare, cu draperii și perdele albe. Ne-au arătat cu mîndrie dormitoarele prietenoase, însorite, cu paturi și cuverturi albe. „Aici e camera celor mici de tot" — ne-au spus călăuzele noastre, și se simțea în căldura glasului lor atitudinea plină de dragoste a unor surori mai mari.

Într-unul din dormitoare am văzut, pe o etajeră, apă de colonie, o păpușă și alte mărunțișuri. Nu de mult, una din locatarele dormitorului își serbase ziua nașterii și toate acele lucruri erau darul colectivului. La astfel de sărbători și, bineînțeles, la multe alte acțiuni educative sau economico-administrative — de la cele mai mărunte la cele mai însemnate — aduce o mare contribuție comitetul de patronare a casei. Membrii acestui comitet sînt conducători de uzine, activiști ai organizațiilor obștești, muncitori. În munca lor se concretizează grija și dragostea pentru copii a întregului popor sovietic. Fețițele vorbesc cu entuziasm despre tovarășul Smirnov, locțiitorul ministrului Industriei Electrotehnice, unul din membrii comitetului de patronare, care le vizitează adeseori căminul și stă de vorbă oeasuri întregi cu „fetele sale". În zile de sărbătoare, fețițele din casa de copii îi vizitează, la rîndul lor, pe membrii comitetului de patronare și petrec ceasuri minunate în mijlocul familiilor lor.

Am vizitat cu mult interes sălile de studiu ale casei. Aici se desfășoară o muncă serioasă, conform unui program zilnic bine întocmit, sub conducerea pedagogilor. Fiecare pedagog se ocupă de cîte o grupă de 20 de copii, de care răspunde ani de-a rîndul, pînă cînd copiii părăsesc căminul. De aceea, le cunoaște firea tot atît de bine ca o mamă și le îndreaptă cu grijă ocrotitoare greșelile.

Într-una din săli am întîlnit o tînără învățătoare, care a crescut în casa de copii. Venise „acasă", să-și vadă surioarele, să le ajute și să se pregătească ea însăși pentru munca zilei următoare. Există aici tradiția ca în fiecare an fostele eleve ale casei să se întîlnească cu cele actuale. Casa urmărește cu deosebită atenție și dragoste drumul în viață al tinerelor pe care le-a adăpostit, se bucură împreună cu ele de succesele pe care le obțin și, totodată, își verifică calitatea muncii educative, avînd posibilitatea să judece efectul ei prin prizma rezultatelor.

Am stat de vorbă pe îndelete cu fețițele de la casa de copii nr. 22, care ne-au povestit multe amănunte din viața lor și ne-au pus numeroase întrebări despre țara noastră, despre copiii ei. Ne-au impresionat în mod deosebit dragostea și interesul pe care le-au arătat aceste mici dar conștiente cetățene sovietice pentru Republica noastră Populară. Apoi, toate aceste Sonia și Katiușa ne-au umplut brațele cu daruri pe care le-au pregătit pentru micuții din casele de copii ale țării noastre.

Ne-am despărțit de fețițele de la casa nr. 22 cu gîndul la viitorul minunat al copiilor sovietici, admirînd încă odată, din adîncul sufletului nostru, marea Țară a Socialismului, care a creat tinerelor ei vlăstare o viață atît de însorită, atît de plină de bucurii.

MARGIT SZILAGYI
șeful secției de învățămînt
a Regiunii Autonome Maghiare

Cu gîndul la studenții sovietici

Paul Popescu-Neveanu

Cînd mă gîndesc la anii petrecuți în orașul lui Lenin, îmi năvălește dintr-odată în minte o mare de impresii, imagini și gînduri care se îmbulzesc și caută să iasă la iveală, să împărtășească ceva din viața minunată a țării în care astăzi istoria epocii noastre își desvăluie culmile ei. Încetul cu încetul, imaginile se așternpe un fond larg și parcă nemăsurat, se încheagă și plămădesc tabloul gigantic al lumii noi.

Unii scriitori vizionari caută să înfățișeze în operele lor lumea așa cum va fi peste decenii și secole. Cititorii urmăresc cu înfrigurare paginile, căutînd să-și formeze o idee cît de cît clară despre lumea care va urma. Odată închisă cartea, însă, viața de toate zilele șterge cu ușurință din mintea cititorului ceea ce a putut să-i ofere închipuirea artistică. Căci una este închipuirea și alta viața reală. Realmente — se spune — nu putem trăi în viitor nici măcar un ceas. Să fie așa? În zilele noastre, desfășurarea vertiginoasă a evenimentelor istorice ne oferă posibilitatea unor călătorii reale în lumea viitorului.

Trăind în U.R.S.S., ai senzația clară că trăiești viitorul tot mai apropiat al patriei tale. Totul este nesfîrșit de interesant, viu și plin de semnificație. Bucuria înaltă este cu atît mai mare cu cît, admirînd înfăptuirile socialismului, implicit gîndești: așa va fi și la noi, așa vom face și noi, astfel de oameni vom deveni și noi și mai ales copiii noștri.

Într-adevăr, ceea ce este mai interesant în lumea sovietică sînt însiși oamenii, este modul lor de a concepe, voința, caracterul lor. Oamenii aceștia sînt cea mai valoroasă comoară a epocii noastre. Noi ne-am deprins să gîndim despre tovarășii noștri sovietici în modul cel mai entuziast, știm că în ei se întrupează și trăiesc calități superioare, noi, generate de relațiile socialiste. Totuși, atunci cînd îi cunoști direct pe oamenii sovietici, îți dai seama că ceea ce știi și gîndești despre ei are un caracter oarecum schematic, lipsit în mare măsură de valoarea concretului.

Ajunsesem la Leningrad. Mi se repartizase un loc într-o cameră, la cămin. În vestibul, studenții sovietici, care nu mă cunoșteau, m-au întîmpinat totuși ca pe un prieten vechi, reîntors din vacanță. Nu m-au lăsat să-mi duc singur bagajele pe scări. Mi-au dat o insignă de comsomolist, primind în schimb, cu multă bucurie, insigna U.T.M.-ului nostru. În cameră l-am întîlnit pe Vladimir Kozlov—Volodea, așa cum mi s-a recomandat el simplu. M-a întrebat ce pat prefer — am ales unul din ele — și el mi-a ajutat să-mi organizez lucrurile. Mai tîrziu am aflat că Volodea îmi cedase propriul lui pat. În seara aceea am cîștigat un prieten nou. Ceasuri de-a rîndul m-a întrebat despre stările de lucruri de la noi din țară, pe care, de altfel, le cunoștea de ajuns de bine. Întrebările lui dovedeau o maturitate politică ce-mi părea neobișnuită pentru un tînăr de 20 de ani. Mai tîrziu am constatat că Vladimir Kozlov era departe de a fi o excepție. De fapt, multe mi s-au părut la început lucruri excepționale, pentru ca apoi să-mi dau seama că sînt lucruri obișnuite în mediul studenților sovietici. Astfel, Volodea m-a uimit la început prin faptul că el cunoștea pe de rost mare parte din versurile lui Pușkin, Nekrasov, Maiakovski și, în genere, se descurca bine nu numai în literatura rusă și sovietică, dar și în cea universală.

Dacă aș fi întrebat ce te izbește în primul moment cînd întîlnești un tînăr sovietic, poate n-aș ști ce să răspund. Tinerii sovietici trebuie să fie cunoscuți în adîncime. Și atunci, neîndoielnic, observi că ei sînt oameni deosebiți, capabili de cele mai avîntate inițiative și fapte. Toate acestea au un caracter atît de firesc, atît de nesilit, încît omul nou îți impune prin sine însuși, îți impune ca om. Poate că în acest fel se explică autoritatea morală de care se bucură tinerii sovietici. Organizațiile de comsomol dețin un rol hotărîtor în viața lor. Rareori se dau sancțiuni, dar foarte frecvente sînt cazurile cînd se discută faptele, situația la învățătură sau conduita unuia sau altuia dintre comsomoliști. Am asistat la o astfel de ședință. M-a impresionat în mod deosebit căldura, convingerea, intransigența cu care se discuta. Constrîngerea aproape că nu-și avea loc. Colectivul dovedea însă o mare forță educativă și o puternică influență morală.

Într-o zi, la noi în cameră s-a mutat un tovarăș nou. Volodea învăța împreună cu el și îi dădea răbdător explicații. Deseori, noul venit protesta: „Degeaba îți bați capul, Volodea, nu merge și nu merge, plec înapoi în colhoz". „Vei pleca, desigur — îi răspundea Volodea — dar după terminarea facultății". Curînd am aflat că noul nostru tovarăș a întrerupt totuși învățătura, că a fost criticat în grupă pentru delăsarea lui și pentru alte manifestări negative. Și poate că s-ar fi întors chiar atunci în colhoz dacă n-ar fi fost alături de el Volodea, zîmbitor și prietenos, dar neînduplecat. Își luase sarcina să se ocupe de tovarășul cu pricina și nu înțelegea să dea înapoi. Și într-adevăr, cu timpul lucrurile s-au îndreptat. Studentul îndărătnic de odinioară a început să învețe cu perseverență. Peste trei ani a terminat facultatea și a fost chiar reținut pentru aspirantură.

În general, studenții sovietici învață mult și, ceea ce este mai important, învață cu metodă și plan. Stăteam odată în sala de lectură, citeam și luam notițe. Un vecin m-a întrerupt încetișor și mi-a spus deschis că nu-i place cum fac eu conspectele. Evident, a scrie pe hîrtie, în mod dezordonat, un lucru sau altul nu servește la nimic. Am discutat mult cu vecinul meu, care mi-a arătat propriile lui conspecte, explicîndu-mi cum trebuie dispus materialul în conspect, în raport cu structura lui logică. Apoi a alergat prin cămin, pe la colegi, și mi-a adus alte conspecte, de alte tipuri. „Și învățătura cere o anumită tehnică, uneori o tehnică destul de complicată" — spunea el, prietenos și plin de inimă. Și în cazul acesta am crezut că atitudinea lui e un fenomen excepțional, dar am greșit și de data aceasta. Metodica lucrului cu cartea, a studiului și a activității de laborator, ca și planificarea individuală a muncii constituie probleme de seamă în activitatea comsomolului ori a organizațiilor sindicale studențești. Așa se explică randamentul mare la învățătură al studenților sovietici. Ei își pregătesc întotdeauna seminariile pe baza bibliografiei, iar nu pe baza notițelor luate la lecție. Raționalizarea studiului are un sens larg, acela al muncii ca act social necesar.

Către jumătatea anilor de studii, mai toți studenții trec la activitatea științifică proprie. Acest fapt îi definește pe studenții sovietici ca adevărați cuceritori ai științei. Succesele lor în muncă se explică într-un singur fel — ca manifestare a conștiinței lor cetățenești de constructori ai comunismului. Și această conștiință nu se vădește numai la studiu, ci în toate aspectele, atît de bogate și de variate ale vieții oamenilor sovietici.

Îmi amintesc că, atunci cînd noi, cei de curînd sosiți, ne-am exprimat admirația față de clădirea impunătoare a căminului Universității „Jdanov", situat lîngă fortăreața Petropavlovsk, în ochii multora dintre tovarășii noștri sovietici a sclipit bucuria: căminul fusese reconstruit din temelii de ei înșiși, în anii precedenți. În camere domnea o ordine desăvîrșită. Între camere și cămine se desfășoară continuu întrecerea socialistă. Steagul fruntașilor pe etaje sau cămin se poate vedea cînd la o ușă, cînd la alta. Membrii comisiilor de control circulă periodic prin camere. Vorbesc prietenește și glumesc. E greu însă să continui a fi neglijent după aceste convorbiri glumețe...

În fiecare sîmbătă seara, la colțul roșu al căminului este program: concursuri între brigăzile artistice de amatori, manifestări ale echipelor artistice din alte cămine și facultăți, conferințe, întîlniri cu artiști, maeștri ai sportului și fruntași în producție — urmate de dans. Mă aflam odată în sala unde se dansa. Lîngă mine, un tovarăș era nemulțumit. Atmosfera i se părea plicticoasă. „Parcă nu s-ar putea face ceva mai bun decît să dansezi ore și ore în șir?" Caută ceva — un obiect atractiv, pe care să-l poată oferi ca premiu pentru un concurs artistic și literar. Și iată că premiul a fost găsit: era un pepene, luat din camera unui student. A început atunci un adevărat concurs artistic — întreceri la dansuri populare între ruși, georgieni, ucrainieni, azerbaidjeni, reprezentanți ai popoarelor sudice. S-au reprezentat apoi scenete, s-au declamat compoziții satirice proprii. În cămin la noi locuiau reprezentanți a peste 50 de naționalități. Bogăția manifestărilor artistice era ușor de explicat, însă vigoarea și voioșia acestor manifestări nu puteau să nu impresioneze într-un mod deosebit.

Pe coridoarele căminului forfoteau deseori oaspeți: pionieri, școlari, tineri muncitori. Desigur, studenții aveau mulți prieteni. Dar aici era vorba de o prietenie organizată, creatoare. Grupele studențești iau sub tutelă fie un detașament de pionieri, fie un cămin de elevi ai școlilor profesionale sau de tineri muncitori, fie o școală sătească. Ei trimit aici brigăzi culturale, instructori, lectori. Într-un spirit tovărășesc se înfiripă astfel o acțiune educativă eficace și mișcătoare.

Tînăra intelectualitate comunistă își dovedește patriotismul său fierbinte prin fapte, prin entuziasmul nestăvilit cu care participă la întreaga viață obștească a țării. Dimi amintesc de multe ori mîndria și entuziasmul pe care le-au manifestat colegii mei sovietici cu prilejul marii sărbători a alegerilor. Căminul luase atunci un aer sărbătoresc, plin de veselie. Nimeni nu încerca, nu rămînea de o parte. Cîntînd, studenții s-au îndreptat de la 5 dimineața spre secțiile de votare, pentru a-și depune votul printre primii. Și erau în ochii lor sclipiri pe care nu le poți vedea decît la oamenii care au înțeles și au simțit profund spiritul revoluționar leninist.

La sfîrșitul fiecărui an, absolvenții sînt repartizați în producție. Se ivesc atunci anumite dificultăți specifice, pentrucă-i greu să-i înduplecî pe cei mai buni studenți să rămînă în centru. Ei ard de nerăbdare să se apuce de treabă undeva pe malurile Volgăi sau în stepa cubană. Asram Kosiubaev obținuse premiul pe Universitate pentru activitatea științifică. I s-a cerut să rămînă la specializare, dar el voia să plece să lucreze cîțiva ani în Kazahstan. „Trebuie să fac și eu ceva cu mîinile mele, să văd cu ochii mei. Poate că peste cîțiva ani voi reveni pentru o nouă perioadă de învățătură. Dar acum doresc din tot sufletul să muncesc pe teren" — spunea el, și într-adevăr a plecat. Printre colegii lui s-a condus colegii la gară cu oarecare strîngere de inimă. El nu putea pleca deocamdată. Lucrările de chimie pe care le începuse atrăseseră atenția specialiștilor cu renume. Trebuia să și le continue. „Ce să fac? Voi lucra acolo unde pot aduce mai mult folos".

Imaginile tuturor studenților sovietici întîlniți se profilează în fața mea pe un fond comun. Ele îmi lasă o impresie generală unitară: tinerețe luminoasă, îmbinată cu cea mai autentică seriozitate cetățenească, cu o înaltă curăție sufletească și hotărîre fermă în lupta pentru comunism, cu care se identifică. Viața fericită a tineretului studios în Țara Sovietică înflorește prin firea lucrurilor: este fericirea luptei și a victoriilor tinereții comuniste. De aceea îi iubește atît de mult poporul sovietic pe studenți, de aceea îi privește cu atîta simpatie și căldură cînd, plini de veselie contagioasă, apar în pîlcuri pe aleile de pe colinele lui Lenin, pe Kresciatic, pe malurile Volgăi sau pe cheiurile de granit ale Nevei, în nopțile argintii de vară ale orașului lui Lenin.

Roadele unei munci entuziaste

În ziua începutului de an școlar, copiii Moscovei păseau grăbiți, cu brațele încărcate de flori, spre școlile lor. Cîtă bucurie și cîtă sănătate se citea pe obrajii lor, pîrguiți de soarele vacanței!

Eram atunci la Moscova, împreună cu alți 23 de oameni ai muncii din R.P.R. care veniseră să-și petreacă concediul de odihnă în U.R.S.S.

Multe lucruri minunate am văzut în timpul șederii noastre în Uniunea Sovietică. Ospitalitatea, prietenia oamenilor sovietici ne-au întîmpinat la fiecare pas.

Într-una de zile am vizitat școala nr. 330 din Moscova „Această școală s-a ridicat în cinstea biruinței de la Plevna, cînd ostașii ruși și-au înfrățit sîngele cu ostașii români" — ne-a spus tovarășul director al școlii.

Am vizitat pe rînd sălile de clasă, cancelaria profesorilor, compusă din 3 încăperi, dintre care una pentru studiu, alta pentru odihnă și alta pentru ședințe. Am intrat apoi în sala de cinematograf a școlii, cu băncile așezate în amfiteatru. În cursul anului trecut au rulat aici 528 de filme. Cele două săli de laborator, una pentru chimie și alta pentru fizică, sînt înzestrate cu mese prevăzute cu instalație de gaz pentru experiențe. Am vizitat apoi cabinetul medical, cantina, camera pionierilor, unde sînt expuse multe din lucrările acestora și biblioteca școlii, care poartă numele scriitorului Nikolai Ostrovski. Biblioteca este înzestrată cu cîteva mii de cărți de literatură rusă și sovietică, de literatură universală, lucrări cu caracter științific etc. Bibliotecara ne-a povestit că, pentru a contribui la dezvoltarea gustului pentru citit al elevilor, popularizează cele mai bune cărți organizînd expoziții și biblioteci volante.

Școala are și o frumoasă sală de gimnastică, prevăzută cu toată aparatura necesară și cu un bogat material sportiv.

Politehnizarea învățămîntului constituie o preocupare de căpetenie a conducerii școlii și a colectivului pedagogic. Elevii își însușesc deprinderi practice lucrînd efectiv la mașini. Școala este patronată de o fabrică în care elevii fac adesea muncă practică și care o înzestrează cu unele aparate și mașini necesare pentru desfășurarea activităților practice.

Cu mult interes am ascultat relatările tovarășului director în legătură cu confecționarea materialului intuitiv. Învățătorii au sistematizat întregul material intuitiv pe teme și îl îmbogățesc mereu. Ne-a impresionat în mod deosebit grija învățătorilor pentru folosirea la lecții a materialului didactic.

Am vizitat și una din cele două clase a IV-a. Tovarășul director m-a anunțat dinaite că la această clasă predă o învățătoare emerită. M-a bucurat faptul că pot întîlni pe una dintre învățătoarele emerite ale R.S.F.S.R. și că pot cunoaște măcar o mică parte din munca ei. Clasa avea 43 de elevi. Nu lipsea nici unul în acea zi. Cu uniforme curate, cu cărțile proaspăt învelite, elevii își urmăreau cu atenție învățătoarea. În clasă domnea o disciplină perfectă. Tovarășa învățătoare preda lecția „Felurile propozițiilor". Conducea clasa energic, cuprinzîndu-i pe toți elevii sub privirea ei, antrenîndu-i pe toți prin întrebări. La intrarea mea în clasă, elevii analizau felurile propoziției, urmărind un text din manual. După aceea, învățătoarea le-a dictat un text pe care și-l alesese dinainte și-l avea scris în planul lecției. Cu o deosebită grijă a prevenit ea greșelile de scriere, cerînd elevilor să-și amintească terminațiile unor substantive la anumite cazuri. A verificat apoi cu atenție dacă elevii și-au însușit în mod conștient conținutul fiecărei propoziții. Tovarășa învățătoare a zăbovit de cîteva ori lîngă unii elevi, care răspunseseră mai slab la interogare, pentru a se convinge dacă au înțeles lecția.

A sunat apoi clopoțelul. Prin sala mare, sute de elevi au trecut într-o ordine desăvîrșită în curte.

M-am despărțit de tovarășul director, de colectivul pedagogic și de elevii școlii nr. 330 din Moscova cu dorința de a obține și eu, în munca mea, rezultate asemănătoare acelora care se obțin la această școală, cu hotărîrea de a munci din ce în ce mai bine, pentru a putea atinge acest țel!

MARIA POPESCU
învățătoare la școala elementară din satul Mădei,
comuna Borca, raionul Ceahlău

Mihail Sadoveanu
DESPRE ȘCOALA ȘI OAMENII ȘCOLII

I. Cremer

Vorbind de cărți ca despre o minune îndeplinită de om, maestrul Sadoveanu spunea: „În aceste urne sacre, în care poeții și cugetătorii și-au închis inimile, găsim acea putere fără moarte care mișcă umanitatea înainte în progresul ei necontenit" („Evocări", ESPLA 1954). În cele peste 120 de volume pe care ni le-a dăruit, Sadoveanu și-a închis inima în mii de pagini, a făcut să răsune un imn impresionant închinat patriei și poporului. Cu o mare forță artistică și cu o justă înțelegere a istoriei, Sadoveanu a evocat timpurile trecute, vremurile de bejenie cînd năvăleau tătarii, vremurile de luptă împotriva cotropitorilor din timpul lui Ștefan cel Mare, Ioan Vodă cel Cumplit sau vremurile nu mai puțin aspre, cînd poporul împilat lua drumul codrului, haiducind și împărțind dreptate, asemenea lui Vasile cel Mare din „Județ al sărmanilor". Vremurile de astăzi, cînd poporul muncitor a biruit pe asupritorii săi de veacuri, și-au găsit, de asemenea, în M. Sadoveanu un pictor avîntat. Istoria lui Mitrea Cocor, pe care țăranul nostru muncitor o continuă acum, aevea, pe o treaptă superioară, a fost pe drept răsplătită cu Medalia de aur a păcii: opera aceasta a maestrului Sadoveanu este o carte a păcii și a progresului omenirii.

Ca și marii săi înaintași — Eminescu sau Creangă — M. Sadoveanu găsește totdeauna, în tezaurul limbii, vorba cea mai chibzuită, cea mai frumoasă, care ne apare parcă turnată în aurul fiecărei fraze, al fiecărei pagini, al fiecărei opere. Sub pana măiastră a artistului, zugrăvind realist oameni și locuri, limba românească se înmlădie, devine mai frumoasă, capătă o dulceață de nespus.

În vasta operă sadoveniană, atît de organic legată de viața poporului nostru, nu se poate să nu găsești gînduri și imagini despre școală și oamenii școlii. Școala, educația tineretului — ca realități sociale ale timpului — nu puteau și nu pot sta în afara preocupărilor artistului: și asta, cu atît mai mult, cu cît omul le-a cunoscut personal, fie ca elev, fie ca slujitor al școlii. Pentru aceea, acum, la marea sărbătorire a maestrului, se cuvine ca noi, slujitori ai școlii, să ne oprim și asupra acestor aspecte ale vieții și operei sadoveniene, cunoscute mai puțin, și să-i aducem și pentru paginile acestea prinosul recunoștinței și prețuirii noastre.

În tîrgul Pașcanilor și-a făcut Sadoveanu prima ucenicie în ale învățăturii, buchisind pe Abecedarul lui I. Creangă, îndrumat cu dragoste și căldură de învățătorul său M. Busuioc. Clasele secundare le-a urmat la gimnaziul „Alecu Donici" din Fălticeni și mai tîrziu la „Liceul Național". Toată această lume școlară o va zugrăvi mai apoi în diferite opere. Dar contactul cu viața școlii și a slujitorilor ei îl va avea și în alt mod. În 1907 Sadoveanu a fost numit inspector al cercurilor culturale. În calitatea oficială ce-o căpătase, Sadoveanu a colindat în diferite locuri și a cunoscut numeroși învățători care-și făceau apostolatul anonim cu dragoste și abnegație pentru nevoile poporului. Iată, de pildă, ce spune el într-un raport înaintat Casei Școalelor, în 1910: „De la 15 octombrie 1909, cînd s-au deschis cercurile culturale, pînă azi, am fost și am vorbit în nouă locuri... În toate părțile, n-am anunțat venirea mea și am avut plăcerea să găsesc aproape pretutindeni pe învățători la datoria lor" (Anuar — Activitatea Casei Școalelor pe anul 1909—1910 — București — 1914). E demn de reținut ceea ce, în raportul amintit, se spune despre felul cum au decurs lucrurile în Humulești lui Creangă, unde Sadoveanu le-a vorbit sătenilor despre mareie povestitor. „Era nevoie acolo să vorbesc despre Creangă, și știam aceasta. Se adeverea aici vorba cărții sfinte că „prooroc în țara lui cinste nu are". În Humulești, Creangă era mai întîi un răspopit, care și alte ticăloșii mai făcuse în viața lui. Scriitor, om mare, ce-i asta? Doar Ion Creangă a fost feciorul lui Ștefan a Petrii Ciubotarul și s-a răspopit! Nu-l știe tot satul? Împotriva acestei prejudecăți am vorbit, avînd tot satul aproape, în trapeza bisericii". Acest fapt real, consemnat într-un raport oficial, este evocat de Sadoveanu mai tîrziu, în minunatele pagini ce le-a scris despre I. Creangă.

Dar dacă în calitate de inspector al cercurilor culturale din trecut a cunoscut numai indirect școala și problemele ei, Sadoveanu ne poate spune însă nouă, muncitorilor din învățămînt: „Și eu am făcut parte din marea voastră armată!" Ca profesor de literatură română la școala normală „V. Lupu" din Iași sau la cursul superior al unui liceu din același oraș, Sadoveanu a lăsat elevilor, în scurta sa activitate în această calitate, amintiri de neuitat. Iată ce spune, în acest sens, un fost elev al profesorului M. Sadoveanu: „Ca metodă de predare: expozitivă: citire și apoi interpretare. Interpretarea profesorului, în cel mai curat grai românesc, era atît de logică și totuși atît de colorată în același timp, încît școlarii lui pierdeau noțiunea trecerii vremii, opreau cursul oricăror alte gînduri și rămîneau confiscați total profesorului lor" (Însemnări ieșene — Anul IV. X — nr. 5 — 1939).

Sadoveanu și-a arătat dragostea și grija pentru educația tineretului nu numai dăruindu-i o impresionantă operă literară, ci și colaborînd intens, încă din 1908, la elaborarea a numeroase manuale școlare. Pentru aceste manuale el a ales texte și fragmente din propria sa operă literară, pe care le-a adaptat cerințelor pedagogice, ori a scris special unele texte.

Cunoașterea directă a oamenilor și a problemelor școlii, studierea vieții trecute și observarea realității contemporane i-au dat lui Sadoveanu un bogat material de viață, care a fost oglindit artistic în opera lui literară.

Cum a zugrăvit Sadoveanu școala și oamenii școlii în opera sa? Relele școlii burghezo-moșierești, Sadoveanu le-a văzut și le-a denunțat cu dîrzenie. Cîte greutăți pînă să se întemeieze, sub imboldul oamenilor înaintați, școli pentru popor! La începutul secolului al XIX-lea, „școlile, cum se arată în **Amintirile din copilărie**, erau apariții tot așa de rare ca și stelele cu coadă" („Evocări" — E.S.P.L.A. — 1954). Și asta, deoarece boierimea reacționară nega cu îndîrjire necesitatea lor. Cît a avut de îndurat, de pildă, școala primară de băieți din Fălticeni, pînă a se statornici ca instituție de învățămînt! Boierii, mai marii orașului, susțineau: „că dumnealor nu le trebuie școală. Ce nevoie este de învățătură? Odraslele boierești, singurele care au nevoie de lumină, învață acasă cu dascăli plătiți" („Foi de toamnă" — Iași — 1921). Aceeași rezistență se întrevede în minioasa întrebare a marelui latifundiar Sturdza-Scheianu, cînd află că oamenii de pe moșia sa ar dori să aibă o școală: „La ce folosește țăranilor școala?" („Însemnări pe marginea articolului 80" — Ed. P.M.R. — 1952). Chiar atunci cînd, sub presiunea cerințelor sociale, școlile au început să se înmulțească, numărul lor a rămas mereu insuficient pentru a cuprinde, cu adevărat în mod obligator, pe toți copiii, așa cum guvernanții din trecut se lăudau demagogic că o fac. Cunoscînd această realitate dureroasă, M. Sadoveanu, prin glasul eroului său Cuconu Vichentie Prisăcaru, va exclama: „Școala mai ales și garantarea drepturilor omului sînt și astăzi în patria noastră ceva din cărți și din romane" („Pildele lui Conu Vichentie" — Iași — 1922). Cauza acestei politici de împiedicare a pătrunderii instrucției în mase, Sadoveanu o va demasca mai tîrziu, în lumina învățăturii partidului: „Era necesar chiar ca poporul să rămînă în întuneric și neștiință, bîntuit de superstiții, subnutrit și cu energie scăzută, spre a nu ajunge la cunoașterea ignominiei conducătorilor... Poporul n-avea nevoie să fie luminat nici într-un fel, spre a putea fi stors și zdrobit" („Însemnări pe marginea articolului 80").

Pentru regimul burghezo-moșieresc, istoria profesorului Iova Ileni, care, țăran pălmaș, a izbutit — după multă trudă și suferință — să răzbată la școli înalte, constituie o mare cutezanță. „Pentru vremurile de atunci, — comentează Sadoveanu isprava eroului său — a fost o faptă mai mare decît haiducia" („Istorisiri vechi și nouă" — Ed. Tineretului — 1954).

Rezultatul acestei politici antipopulare a regimului din trecut se cunoaște. Milioane de oameni ai muncii erau lipsiți de lumina culturii și rîndurile lor se îngroșau mereu datorită dezinteresului guvernanților față de culturalizarea poporului: „absolvenți ai școlilor sătești devin analfabeți" („Caleidoscop" — Editura de stat — 1946).

Cît privește pe slujitorii școlii burghezo-moșierești, mulți dintre ei duceau o viață grea, searbădă, lipsită de ideal. „Însemnările lui Neculai Manea", apărute în 1908, sînt o critică aspră îndreptată împotriva atomsferei murdare, meschine, cețoase, în care regimul trecut silea pe numeroși profesori ai școlilor din provincie să-și ducă existența. Lipsiți de orizont, cu o mentalitate obtuză, deformată de ideologia oficială, mulți dintre aceștia duceau o viață nedemnă, stupidă, cu preocupări mărunte de rutinari, de timorați, de oameni înțepeniți în tipare impuse. Ce faună ciudată ne prezintă necrutător Sadoveanu în această povestire! Iată-l, de pildă, pe directorul școlii, Vernescu, veșnic înspăimîntat că altcineva l-ar putea lua locul, împrumutînd cu bani pe toți profesorii, pentru a-i avea la mînă! Singura lui preocupare de „îndrumare" a colectivului pedagogic se reduce la urmărirea întîrzierii profesorilor de la oră. Iată-l pe Leonard Iliescu, profesorul de geografie, carierist, oportunist și demagog, care preconizează o organizare prusacă a școlii: „Ca la armată!... Scurt!" Iată-l pe Radian, profesorul de latină, ajuns beției înveterat, sau pe Neculai Manea, eroul principal al cărții! Și atîția, și atîția alții!... O lume stearsă, mocirloasă!... Cu astfel de profesori, nu e de mirare că elevii sînt îmbîcsiți de misticism, de prejudecăți, ca, de pildă, Ion Bucșan, zugrăvit în „Nada Florilor". „În afară de excepții fericite, va spune Sadoveanu mai tîrziu, tot aparatul nostru de stat a fost înecat de trîndăvia spirituală, de lipsa de conștiință a datoriei, de netoleranță și șovinism. Se cunosc sutele și miile de cazuri ale elevilor și studenților bine calificați, care nu se mărgineau decît la manuale de școală. Au făcut carieră, fără să fi bănuit măcar de existența comorilor spirituale" („Caleidoscop" — Editura de stat — 1946).

Dar Sadoveanu a întîlnit în calea sa și numeroși dascăli care își făceau datoria cu cinste, chiar în regimurile vitrege din trecut. Și dacă a fost necrutător pentru relele școlii și ale slujbașilor ei nedemni de mai ieri, a scris cu dragoste, cu duioșie și cu venerație despre unii din aceia care își făceau cu modestie și jertfă apostolatul în școlile timpului. „Cel dintîi învățător al meu care a început a-mi deschide inteligența și a-mi înflori sufletul, spune Sadoveanu, a fost „domnu" Mihai Busuioc, în Pașcani, pe la 1888" („Domnu' Busuioc", în Anuarul Școlii normale de învățători „V. Lupu" din Iași — 1933). Bătrînului său învățător, „domnu'" Busuioc, Sadoveanu i-a ridicat în opera sa literară un monument trainic, care va înfrunta timpul, deși pe crucea de lemn de pe mormîntul fostului dascăl, vremea și ploile i-au șters astăzi numele. În povestirile „Domnu' Trandafir", „Domnu' Busuioc", „Cheia", în pagini din volumul „Anii de ucenicie", Sadoveanu a folosit mereu tezaurul său de amintiri pentru a sublinia cu noi și noi trăsături artistice chipul bătrînului său dascăl, care a ajuns să capete o viață intensă pentru cititori. Mihai Busuioc, pe care Sadoveanu îl zugrăvește uneori sub numele de Domnu' Trandafir, a fost un dascăl modest, care s-a străduit să-și îndeplinească cinstit datoria. În viața reală, M. Busuioc a căutat să împărtășească și altora crezul său. Astfel, la conferința institutorilor din 3 august 1883 (înainte deci de a-l avea elev pe Sadoveanu), „domnu'" Busuioc a spus, printre altele, colegilor săi: „se cere imperios ca în școlile sătești educația să fie mai mult în unire cu învățămîntul" (Revista „Asachi", iulie 1884). „Domnu'" Busuioc a urmărit, în primul rînd, formarea sufletească a copiilor. Această preocupare esențială a fostului său dascăl, Sadoveanu a știut s-o scoată la iveală cu desăvîrșită artă. Gramatica și aritmetica, „acestea se făceau bine; băieții învățau după puterile lor; dar sînt lucruri așa de neînsemnate cînd le pui față în față cu învățătura cealaltă, sufletească, pe care ne-o da Domnu'!" — spune Sadoveanu în „Domnu' Trandafir". Cîte n-au învățat copiii de la necăjitul lor dascăl, hărțuit mereu de administrația timpului! „Prin domnu' Busuioc, spune Sadoveanu în „Anii de ucenicie", am cunoscut pe Creangă și am învățat punctuația. Am învățat și alte lucruri bune, pe care nu le înșir aici: să plantez o floare, să împletesc coșuri de mlajă, să fac o pălărie din paie de secară ș. a." Copiii îi purtau o dragoste și un respect nemărginit. Știa să se apropie de copii, să-i facă să îndrăgească școala. „Și ce plăcere ca să mă întorc toamna — la 1 septembrie — la școală!" exclamă Sadoveanu, amintindu-și de acele vremuri dragi („Domnu' Busuioc"). Neîndoelnic că „domnu" Busuioc, în marea masă a învățătorilor, nu era un izolat. „Ca dînsul poate au mai fost mulți", spune

(Continuare în pag. 4-a)

Omagiu marelui scriitor

Mihai Gafița

Opera lui Mihail Sadoveanu se întinde pe o perioadă de timp cum puține alte opere au cunoscut. Încă în jurul lui 1900 au apărut creații care măsoară din plin valoarea scrisului său. Dar tinerețea artistului s-a menținut în elanurile sale, în forța sa inventivă, pînă astăzi. A sporit meșteșugul, ajungînd la desăvîrșire, s-a adunat experiența de viață, s-a lărgit perspectiva asupra oamenilor și faptelor, atingînd treapta marii înțelepciuni; iar în ultimii ani, scriitorul a străbătut calea pînă la înțelegerea științifică a societății, pe baza învățăturii partidului.

La cea de a 75-a aniversare, marele scriitor se află într-unul din momentele cele mai active care-i caracterizează viața și opera. Reprezentant de frunte al poporului în conducerea treburilor obștești, Mihail Sadoveanu este și unul din fruntașii noii noastre literaturi și un neobosit cercetător al proceselor dezvoltării limbii poporului.

Exemplul vieții și operei sale, de scriitor militant alături de popor, forța realismului său, mesajul patriotic și democratic al creațiilor sale realizate la un înalt nivel de măiestrie artistică — toate acestea îl situează pe Mihail Sadoveanu între clasicii literaturii române, alături de Alecsandri, Eminescu, Creangă, Caragiale, Slavici, Coșbuc.

Vorbind despre sine și opera sa, Mihail Sadoveanu s-a definit: „instrumentul durerii poporului". Caracterizarea este cea mai adevărată. Opera lui Sadoveanu a izvorît din suferințele și condițiile de viață ale poporului romîn, a evocat luptele sale din trecutul îndepărtat și mai apropiat, contemporan cu scriitorul. Desfășurată în epoca de creștere a influenței mișcării muncitorești în marile mase, opera scriitorului adresează o critică amplă orînduirii bazate pe exploatare, în numele „umiliților și ofensaților vieții".

Încă de la primele volume, apărute acum peste o jumătate de veac, se conturа specificul scriitorului, aplecarea sa către sufletele nedreptățite, care suferă de multe ori în tăcere, dar care sînt capabile și de izbucniri violente, atunci cînd nu mai pot îndura nedreptatea. Izbucnirile lor capătă în aceste împrejurări semnificația luptei împotriva formelor diferite de exploatare, nu a răzbunării, cu toate că actul răscoalei rămîne necugetat și spontan. Omul care iese cu parul la drum împotriva perceptorului („O umbră"), omul care da calea codrului și se întoarce însoțit de haiduci ca să pedepsească pe boier („Județ al sărmanilor") — aceștia sînt împărțitori ai dreptății; ei reprezintă o tendință din masă, aspirații ale unei întregi clase.

Protestul sub forma înfruntării și protestul prin retragerea în fața agresorilor pentru a-și măcina în sine suferința și obida — acesta caracterizează deopotrivă lumea satelor lui Sadoveanu, căreia scriitorul i-a închinat o bună parte a operei sale. Anii noștri i-au arătat scriitorului însă calea nouă, a rezolvării radicale și definitive a problemei satului prin lupta revoluționară, alături de clasa muncitoare și sub conducerea ei. Mitrea Cocor, flăcăul sărac de la Malu-Surpat, este expresia acestui nou drum al țărănimii. Realizat în 1949, romanul despre Mitrea Cocor, care se opreа la momentul mișcărilor premergătoare reformei agrare din 1945, este zugrăvită în „Aventură în lunca Dunării", roman închinat construirii socialismului în agricultură. Sadoveanu s-a situat astfel și acum, în anii noștri, în cea mai strictă actualitate, așa cum a făcut-o prin atîtea cărți care oglindeau oamenii și frămîntările lor în timpul trecutului regim.

O altă latură esențială a activității scriitorului a fost urmărirea lumii necăjiților de la orașe. Revolta și protestul se consumau aici în acea copleșitoare și dezarmantă „înăbușire a durerii", care ducea populația mijlocie a tîrgurilor de provincie la nimicirea oricăror idealuri. O lume în continuă fărîmițare și măcinare a voinței, a energiilor, aceasta e lumea tîrgurilor de altădată, asvîrlită la discreția unui regim hain, de care depinde și care o stoarce și-o manevrează după bunul plac al cîtorva sus-puși.

Critica scriitorului adresată regimului constă aici în redarea tragismului existențelor mărunte și incapabile de necinste. Un tablou trist, sumbru; oameni lipsiți de orizont și nădejde. Prin aceste cărți („Apa morților", „Floarea ofilită", „Locul unde nu s-a întîmplat nimic" etc.) scriitorul se înrudește cu scriitorii ruși care au realizat o atmosferă asemănătoare, și se situează în fruntea criticilor realiști romîni care au zugrăvit viața în tîrgurile de provincie — Bassarabescu, Demetrius, Ion Călugăru etc.

Evocarea trecutului de luptă a poporului este cea de-a treia latură principală a scrisului lui Mihail Sadoveanu. Epoci de o mare forță pilduitoare, chipuri din istorie reînvie sub pana scriitorului, care a urmărit, în anii cînd au apărut romanele respective, educarea cititorilor săi în spiritul patriotismului, al dragostei de libertate și al conviețuirii pașnice între popoare. Și toate acestea au fost transcrise de Mihail Sadoveanu în epoca celei mai josnice trădări a libertății țării de către clasele dominante, exploatatoare, în epoca propovăduirii celui mai crunt egoism și șovinism. „Frații Jderi", „Zodia cancerului", „Neamul Șoimăreștilor" și alte opere cu subiecte istorice au însemnat, în limbajul specific al evocării trecutului, atitudini de protest față de practicile și ideologia regimului burghezo-moșieresc.

Continuînd în anii noștri cele mai bune tradiții ale scrisului său și dezvoltîndu-le în lumina învățăturii partidului despre lume și viață, Mihail Sadoveanu a scris opere ca „Nada florilor", „Nicoară Potcoavă" în care viziunea sa asupra societății descrise, se adîncește, surprinde fapte și evenimente care, înainte, scăpaseră atenției sale. În felul acesta, tabloul pe care opera lui Sadoveanu îl realizează asupra societății burghezo-moșierești și asupra unor epoci îndepărtate se adîncește, se complectează.

Opera lui Sadoveanu este scrisă într-o limbă care reprezintă cea mai înaltă sinteză artistică a graiului popular și a limbii folosite de artiștii săi culți. Plină de înțelepciune și de plasticitate, vorbirea eroilor lui Sadoveanu și a povestitorului însuși este cel mai închegat și mai cuprinzător, cel mai desăvîrșit artistic monument de limbă românească. Realizarea lui Mihail Sadoveanu în această privință își află potriva numai în tezaurul folcloric.

Natura și frumusețile patriei și-au găsit în Sadoveanu unul dintre cei mai înflăcărați cîntăreți. Peisajul domol al dealurilor, alături de întinsele priveliști de la ses; vegetația luxuriantă a deltei și bălților și profilul sever, majestos al munților; fenomenele naturii, anotimpurile — toate găsesc în lira maestrului coarda care să răsune la tonul cel mai grăitor, mai emoționant.

Opera lui Mihail Sadoveanu este o adevărată monografie artistică, multilaterală, plastică, diversă, izvorînd din sufletul poporului, construită pe baza trăsăturilor lui distinctive, a experienței lui istorice, a comorilor lui de artă și înțelepciune, zămislite și desăvîrșite de-a lungul secolelor.

Cea de a 75-a aniversare a acestui mare cîntăreț al poporului înseamnă, de aceea, nu numai un omagiu adus scriitorului Sadoveanu, dar și un act de recunoaștere, de preluare și însușire de către noua lume pe care o construim a ceea ce e mai de preț în viața spirituală a poporului nostru.

Oamenii muncii citesc operele lui Mihail Sadoveanu

În anii care au trecut de la eliberarea țării noastre, edițiile cărților maestrului Sadoveanu și reeditările însumează mai multe volume decît în toți cei aproape 50 de ani dinaintea lui 23 August 1944.

Noua ediție de „Opere" care se tipărește sub supravegherea autorului prezintă cititorilor întreaga creație a scriitorului în ordinea cronologică a apariției ei.

Pînă acum au apărut primele trei volume. În curînd va fi editat volumul IV, care grupează lucrările apărute între anii 1908—1910 și anume: „Duduia Margareta", „Oameni și locuri", „Cîntecul amintirii", „Povestiri de vară". Fiecare volum din „Opere" este însoțit de o post-față semnată de Profira Sadoveanu, în care sînt prezentate date și însemnări privind procesul de creație al lucrărilor cuprinse în volumul respectiv.

Lucrările apărute între anii 1904—1917 au mai format, după 23 August 1944, obiectul unei alte colecții de „Opere". De asemenea, în colecția „Biblioteca pentru toți" au apărut în anii 1952 și 1953 patru volume din „Opere alese".

Adunate în colecții de „Opere" sau tipărite separat în volume, lucrările maestrului Sadoveanu au fost editate în anii regimului de democrație populară în tiraje între 65.000 și 80.000 de exemplare. Epuizîndu-se, cărțile maestrului au cunoscut în acești ani numeroase ediții. „Mitrea Cocor", carte distinsă în anul 1950 cu Medalia de Aur a Păcii, numără cinci ediții însumînd un tiraj de peste 120.000 de exemplare.

Cititorii sorb cu nesaț din comoara de înțelepciune și adevăr a operei sadoveniene. Diferitele colecții de popularizare ale editurilor: „Biblioteca pentru toți", „Albina", „Biblioteca școlarului", „Biblioteca țăranului muncitor" sau colecția „Pitică" răspîndesc pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale țării creațiile mai vechi și mai noi ale marelui nostru povestitor.

O bună parte din lucrările maestrului Sadoveanu au fost tălmăcite și în limbile minorităților naționale.

Faima operei sadoveniene a ajuns pînă departe de hotarele țării, din nordica Finlandă pînă în îndepărtata Chină. Cele mai reprezentative lucrări ale maestrului — „Mitrea Cocor", „Nicoară Potcoavă", „Baltagul", „Bordeenii", „Neamul Șoimăreștilor", „Hanul Ancuței" — au fost traduse în numeroase limbi.

În U.R.S.S., operele lui Mihail Sadoveanu au apărut pînă acum în 30 de ediții, într-un tiraj de peste 150.000 de exemplare.

Mihail Sadoveanu despre școală și oamenii școlii

(Urmare din pag. 3-a)

Sadoveanu. Toți aceștia — asemenea lui M. Busuioc sau „domnișoarei" amintite în povestirea „Bucherii" — au fost, în acele timpuri, „niște apostoli, care au îndurat sărăcie și batjocură, care au trecut printr-un vifor de nemulțumiri și vorbe rele, și care totuși au izbutit să-și îndeplinească cu bine menirea" („Domnu' Trandafir").

Sadoveanu a scris cu emoție și despre dascălii pe care i-a avut mai tîrziu, fie la gimnaziul din Fălticeni, fie la Liceul Național. Profesorul de franceză Stino, profesorul de română N. Apostol, care i-a fost primul îndrumător în munca literară, profesorul de franceză Bădărău, profesorul de germană Tiktin — rînd pe rînd galeria foștilor lui dascăli, fiecare cu trăsăturile sale pozitive sau negative, este evocată realist de Sadoveanu în „Anii de ucenicie".

Însă, cu toată străduința unor învățători și profesori din trecut, care și-au îndeplinit cu dragoste și cinste datoria, rămîne de negăndit faptul că „regimul de teroare și asuprire burghezo-moșieresc ținuse masele largi ale norodului în bezna ignoranței și misticismului — refugiul oamenilor simpli. Acel regim a promovat o pseudo-cultură străină de popor și a împiedicat dezvoltarea unei culturi specific naționale și progresiste. Eliberarea țării noastre de către glorioasa Armată Sovietică dînd putință oamenilor muncii, conduși de partid, să-și ia soarta în propriile mîini, în aceeași clipă istorică a creat și condițiile pentru lichidarea situației noastre dramatice" („Însemnări pe marginea articolului 80").

Pentru cultura poporului, pentru fericirea acestuia, a luptat partidul și în trecut. Comunistul Florea Costea, care l-a învățat carte pe Mitrea Cocor, sau comunistul Voicu Cerneț, „care și-a sporit cunoștințele la universitatea închisorilor", fac parte din avangarda luptătorilor care doreau să se înfăptuiască, cît mai curînd, și la noi, marile prefaceri revoluționare care aveau loc în Uniunea Sovietică.

Acolo, în urma marilor realizări ale lui Octombrie 1917, s-a creat o lume nouă, în care școala și cultura erau în slujba maselor. În 1946, M. Sadoveanu sublinia cu satisfacție această mare realizare a Țării Sovietice: „Înflorirea generațiilor tinere este asigurată prin învățămîntul primar general și obligator, prin gratuitatea acestui învățămînt, cum și a învățămîntului superior, prin sistemul burselor de stat acordate majorității covîrșitoare a studenților școlilor superioare, prin învățătura în școli în limba maternă, prin organizarea pe lîngă fabrici, sovhozuri, a învățămîntului gratuit profesional, tehnic și agronomic, pentru cei ce muncesc" („Caleidoscop"). Desigur că astăzi acestea toate sînt cu mult depășite de realitățile vieții oamenilor sovietici, care construiesc comunismul.

Aplicînd creator experiența oamenilor sovietici, revoluția culturală se desfășoară la noi în „ritm impetuos", cum spune Sadoveanu. În contrast cu aspectele mohorîte ale școlii trecutului, el înregistrează cu bucurie realizările prezentului: „Reforma învățămîntului a deschis porți largi milioanelor de copii ai poporului muncitor" („Însemnări pe marginea articolului 80").

Numărul instituțiilor de învățămînt crește mereu. La fel, acela al elevilor și studenților. Odată cu aceasta, lichidarea analfabetismului. Cu ce emoție zugrăvește scriitorul pe Lina sau pe dada Luminița din volumul „Aventură în Lunca Dunării"! Ce mîndre și fericite sînt că au absolvit cursul de alfabetizare! Dada Luminița, din satul dunărean în prefacere, a devenit, la 60 de ani, o aprigă cititoare a tuturor cărților de la căminul cultural, „găsind în taina cărților bucurie și o lărgire surprinzătoare de orizont".

Prezența în opera sadoveniană a figurii profesorului comunist Iova Ileni („Clonț-de-fier"), a învățătorului comunist Vameșu sau a pionierilor care se străduiesc să-și dea și ei contribuția la opera de culturalizare a maselor („Aventură în Lunca Dunării") dovedește că realitățile școlii noastre noi au început să-și capete oglindirea artistică în ultimele opere ale maestrului Sadoveanu. Sîntem încredințați că marele nostru clasic în viață va continua să le reflecte în adîncime. În felul acesta, generațiile viitoare vor putea descifra în opera sadoveniană și imaginea artistică a istoriei școlii românești într-o etapă din cele mai măreț — aceea a construirii socialismului în patria noastră.

Ar trebui, poate, să încheiem acest articol cu rîndurile de mai sus. Nu putem totuși să nu consemnăm, măcar în treacăt, faptul că întreaga operă sadoveniană este pentru tineretul nostru o minunată și pilduitoare școală. Această afirmație nu-i un simplu joc de cuvinte. Ea închide un mare adevăr. „Școala, spunea Sadoveanu în 1936, într-un text destinat unui manual școlar, face pe om mai bun, mai isteț, mai simțitor la suferințele altora, mai iubitor de țară". Oare opera lui Sadoveanu nu ne învață toate acestea laolaltă, și, în primul rînd, adînca și nestăvilita dragoste de patrie și de popor?

Un colectiv de pedagogi harnici

— Haideți copii, hai, coborîți! — lucrul e gata!

Dar copiii, elevi ai școlii din Fundeni, abia se lăsau convinși să coboare de pe acoperișul magaziei pe care o acoperiseră cu țiglă, împreună cu învățătorul lor, tovarășul Nicu Dragomir...

La școala de 7 ani din Fundeni, regiunea Ploești, s-au obținut, prin posibilități locale, multe realizări frumoase. Colectivul pedagogic și elevii claselor V-VII au recoltat leguminoasele și cerealele cultivate pe terenul școlii. Din sumele realizate prin valorificarea a 200 kg de cartofi, 100 kg. roșii și a altor leguminoase s-a amenajat un laborator de fizică și științe naturale. Din valorificarea unei părți a porumbului s-a amenajat o sală pentru cercul „mîini îndemînatice".

La aceste realizări au contribuit cu multă hărnicie profesorii Gh. Rădulescu, N. Voiniu, L. Leon, în frunte cu directorul școlii, Iosifache Oprea.

—o—

Viitorii învățători se pregătesc pentru muncă

Pentru a pregăti în mod practic legătura cu părinții copiilor pe care-i vor învăța carte, elevii școlii pedagogice nr. 1 din Arad, viitori învățători, au pregătit un frumos program artistic. Ei l-au prezentat în satele din împrejurimi, în dorința de a face prima cunoștință cu oamenii în mijlocul cărora își vor duce munca. Dansurile și cîntecele populare prezentate în comuna Pecica le-au atras toată simpatia sătenilor, le-au prilejuit apropierea de aceștia.

—o—

Pentru lichidarea neștiinței de carte

Ca toate celelalte regiuni ale țării, și regiunea Suceava a păstrat o rușinoasă pată a trecutului: neștiința de carte a stat ca o plagă pînă acum cîțiva ani în satele frumoase ale Sucevei.

Activiștii de partid, lucrătorii sfaturilor populare, profesorii și învățătorii au muncit cu sîrguință pentru înlăturarea acestei triste situații. Rezultatele muncii lor sînt evidente: în ultimii doi ani au fost alfabetizați 45.000 de foști neștiutori de carte.

Printre fruntașii muncii de alfabetizare din regiune, care au luptat pentru pătrunderea luminii în satele Sucevei, se numără tovarășul Ivan Petru, de la școala din Cojvana, raionul Gura Humorului. El a alfabetizat pînă în prezent 150 de neștiutori de carte. Rezultate asemănătoare au obținut tovarășii Iulia Dăscălescu, din Corocăești, Mircea Mari, din Stefănești, Traian Popa, din Cîrlibaba, Viorica Păduraru din Poieni Solca și mulți alții care au depus și depun eforturi pentru a îndeplini această sarcină de onoare.

În prezent, învățătorii și profesorii, sprijiniți de organele locale, luptă pentru alfabetizarea ultimilor neștiutori de carte. Astfel, un număr de brigăzi, dintre care unele sînt conduse chiar de președinții sfaturilor populare, se deplasează pe teren mobilizînd la cursuri pe cei din urmă analfabeți din regiune. În felul acesta, în comunele Burdujeni, Săveni, Pojorîta, Ungureni vor fi cuprinși la cursuri toți neștiutorii de carte.

A. ROCHLICH

—o—

Părinții ajută școala

În raionul „23 August" crește continuu interesul părinților față de școală și față de problemele de pedagogie. Ei participă în mare număr la lectoratele pentru părinți organizate de comitetul sindical al muncitorilor din învățămînt și aduc o vie contribuție la dezbaterea problemelor educative. Învățămintele trase din discuțiile cu teme pedagogice sînt aplicate cu bune rezultate. Acum majoritatea părinților știu cum să-i ajute pe copiii lor cînd rămîn în urmă la învățătură sau nu înțeleg o anumită problemă. Ei caută mai întîi să cunoască cauzele rămînerii în urmă a copiilor și, aflîndu-le, să folosească mijloace variate de îndreptare, potrivite cazului respectiv.

Părinții elevilor de la școala medie de fete nr. 15 au devenit un sprijin apropiat al cadrelor didactice. Ei au trimis scrisori părinților din provincie, în care le-au făcut cunoscute și le-au lămurit unele probleme, au vizitat acasă pe cei care nu se interesau de situația copiilor, s-au îngrijit să procure cărți pentru bibliotecile școlare.

Părinții elevilor de la școala de 7 ani nr. 57 mixtă se preocupă de educarea unei atitudini civilizate a copiilor și urmăresc comportarea copiilor lor pe stradă, în drum spre școală sau spre casă.

Numeroși părinți însoțesc în mod organizat grupe de copii la cinematografe și teatre, alții contribuie la pregătirea serbărilor, la confecționarea costumelor necesare. În unele locuri părinții au contribuit la radioficarea școlilor.

Părinții ajută școala și în acțiunea de lichidare a neștiinței de carte. Mulți dintre ei au participat la toate lucrările de recensămînt și au mobilizat pe neștiutorii de carte la cursurile de alfabetizare. Un bun exemplu în această privință îl constituie părinții elevilor de la școlile de șapte ani nr. 46, nr. 49, nr. 57 și nr. 62, ca și cei de la școala medie de fete nr. 15.

Grija părinților pentru sprijinirea școlilor a dus la îmbunătățirea frecvenței elevilor. Așa stau lucrurile, de pildă, la școlile de 7 ani nr. 46, nr. 57 și nr. 59, la școala medie de băieți nr. 13, la școala medie de fete nr. 15 ș.a.

O mîndrie a oamenilor muncii din raionul „23 August" o constituie școala de 7 ani nr. 47, la construirea căreia părinții elevilor au adus o contribuție însemnată.

—o—

Dimineață literară pentru pionieri și școlari

Cu prilejul aniversării a 75 de ani de la nașterea maestrului Mihail Sadoveanu, Ministerul Învățămîntului, Editura Tineretului și Palatul Pionierilor organizează duminică 6 noiembrie, orele 10, la Palatul Pionierilor din București, o dimineață literară cu pionierii și școlarii din Capitală. Cu acest prilej scriitoarea Profira Sadoveanu va povesti despre viața și opera marelui nostru prozator.

La școala noastră a venit un pedagog sovietic

Școala noastră a fost vizitată de curînd de academicianul sovietic L. V. Zancov, profesor de pedagogie, care a fost oaspetele țării noastre cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Întotdeauna cînd ești în preajma unui om sovietic poți învăța multe lucruri menite să îmbunătățească propria ta muncă. Așa s-au petrecut lucrurile pentru noi și de această dată.

Am învățat de la tovarășul Zancov să dau importanța cuvenită condițiilor în care muncește un profesor, pentru a putea să apreciez în această lumină și să îndrumez munca lui. Întrînd în școala noastră, tovarășul Zancov s-a interesat de la început de condițiile în care muncește colectivul pedagogic, de numărul elevilor din întreaga școală și din fiecare clasă, de înzestrarea muzeului de științe naturale, a laboratorului și a bibliotecii. În lumina acestor date a privit el apoi activitatea școlii și a făcut aprecieri asupra muncii cadrelor didactice.

Colectivul nostru pedagogic a vrut să învețe cît mai multe de la tovarășul Zancov și de aceea i-a pus numeroase întrebări în legătură cu pregătirea lecțiilor, metodele de predare, folosirea materialului didactic etc. Tovarășul Zancov n-a vorbit însă despre toate acestea decît după ce a asistat la lecții, pentru a ști asupra căror probleme și în ce fel să se oprească, pentru a-și da seama care sînt părțile bune și părțile slabe din activitatea școlii și a putea da îndrumări concrete.

După ce a asistat la o lecție de științe naturale și la o lecție de fizică, tovarășul Zancov a vorbit colectivului nostru didactic despre grija pe care trebuie s-o arate profesorul însușirii constiente a cunoștințelor de către elevi. El ne-a arătat ce procedee se pot folosi pentru a stabili dacă elevii au memorat mecanic sau au înțeles ceea ce li s-a explicat în clasă, sau ceea ce au avut de învățat. De pildă, după ce-l lași pe elev să-și expună cunoștințele sale și ți-ai dat seama de felul cum se exprimă el, trebuie să-i pui o întrebare care să facă apel la puterea lui de judecată, pentru ca să poți stabili dacă a înțeles sau a repetat mecanic cele citite în manual sau în notițele luate la lecție.

În legătură cu verificarea cunoștințelor elevilor, tovarășul Zancov a subliniat necesitatea de a antrena prin întrebări întreaga clasă. Dacă elevul întrebat dă un răspuns greșit sau incomplect, profesorul trebuie să ceară clasei să-l îndrepte sau să-l completeze. Clasa trebuie învățată astfel să ia poziție critică față de fiecare răspuns și, numai dacă ea nu reușește să precizeze just o problemă, să intervină profesorul. Unele din profesoarele noastre se grăbeau adeseori să dea ele răspunsul în locul elevilor, sau să completeze un răspuns dat numai pe jumătate. Acum, ele au înțeles limpede că trebuie să renunțe la acest procedeu pentru a obișnui elevele să urmărească cu atenție desfășurarea lecției, să asculte răspunsurile colegelor și să ia poziție critică față de aceste răspunsuri.

Cele două lecții la care a asistat profesorul Zancov au fost predate una la clasa a VIII-a și alta la clasa a X-a. El a putut cunoaște astfel în ce măsură se ține seama, în predare, de particularitățile de vîrstă ale elevilor în ce măsură profesoarele adaptează metodele de predare la clasele mai mari sau mai mici. În legătură cu această problemă, pedagogul sovietic ne-a arătat că trebuie să folosim din ce în ce mai mult metoda expozitivă în clasele mari, pentru ca în clasa a X-a această metodă să se poată folosi în întreaga lecție, în vederea pregătirii elevilor pentru învățămîntul superior. El a subliniat că și în clasa a X-a se mai pot folosi procedee „școlărești", obișnuite la clasele mai mici — ca de pildă fixarea cunoștințelor prin idei de sinteză după expunerea unei probleme importante din lecție — dar că asemenea procedee trebuie folosite mai rar.

Tovarășul profesor Zancov ne-a învățat să luptăm împotriva supraîncărcării elevilor cu lecții, prin străduința de a explica astfel cunoștințele noi încît ele să înțeleagă totul din clasă, iar acasă să citească numai pentru a-și consolida și a reține aceste cunoștințe fără a mai fi nevoite să facă și efortul de a înțelege. Tocmai de aceea a insistat atît ca întrebările de la sfîrșitul fiecărei lecții să ceară elevelor un răspuns care să dovedească nu simplul fapt că ele au reținut ceea ce a spus profesoara, ci că au înțeles explicațiile date.

Apreciind munca profesoarelor din școala noastră, nivelul lecțiilor la care a asistat, profesorul Zancov a ținut să sublinieze faptul că între nivelul la învățătură și nivelul de disciplină dintr-o școală, sau între munca instructivă și munca educativă a cadrelor didactice este o strînsă legătură. Pornind de aci a subliniat încă odată că pedagogii trebuie să acorde permanent aceeași grijă problemelor instructive ca și celor educative.

Despre munca de conducere a școlii, despre felul cum trebuie să se analizeze desfășurarea lecțiilor și cum trebuie îndrumate cadrele didactice de către director, tovarășul Zancov nu ne-a spus nimic, dar noi am învățat multe în această privință din însuși exemplul pe care ni l-a dat prin felul cum a analizat lecțiile și cum a vorbit despre desfășurarea lor. L-am văzut interesîndu-se de experiența profesoarelor la lecțiile cărora urma să asiste, l-am văzut urmărind cu interes fiecare moment al lecției și analizînd apoi punct cu punct desfășurarea ei, dînd îndrumări concrete și amănunțite.

Profesorul Zancov a stat în școala noastră doar cîteva ore, dar în acest scurt timp el a reușit să aprindă mai vie, în inimile tuturor cadrelor didactice, dorința de a munci cu dragoste în școală, astfel încît fiecare lecție să fie mai bine înțeleasă, fiecare nouă cunoștință transmisă prin lecții să se întipărească în mintea elevelor și să poată fi aplicată creator în viață.

G. GOLDHAMER
directoarea școlii medii de fete nr. 16 din București

Probleme ale muncii sindicale în instituțiile de învățămînt

Pentru ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor didactice

Comitetul sindical al muncitorilor din învățămînt din Timișoara acordă o mare atenție mobilizării pedagogilor la cursurile Institutului interregional de perfecționare a cadrelor didactice. În acest scop, comitetul sindical a convocat pe organizatorii grupelor sindicale, discutînd cu ei măsurile care trebuie luate. Aceștia, la rîndul lor, au stat personal de vorbă cu cadrele didactice care trebuie să urmeze în acest an cursurile de perfecționare și au pus problema în adunarea generală a grupei. În majoritatea cazurilor, grupele și-au îndeplinit în condiții bune sarcinile privitoare la mobilizarea cadrelor didactice în vederea perfecționării profesionale. Această muncă s-a desfășurat paralel cu munca de mobilizare organizată de secția de învățămînt prin directorii școlilor și consiliile pedagogice.

În afară de aceasta, în orașul Timișoara au fost îndrumate spre învățămîntul superior 54 de cadre didactice, care urmează cursurile fără frecvență ale diferitelor facultăți.

Comitetul sindical s-a îngrijit și de asigurarea timpului de studiu pentru învățătorii și profesorii cuprinși în învățămîntul fără frecvență și la cursurile de perfecționare, veghind ca aceștia să nu fie supraîncărcați cu sarcini. Pentru buna lor pregătire, comitetul sindical a intervenit ca pe lîngă Facultatea de construcții să se formeze colective de profesori din învățămîntul superior pentru fiecare specialitate. Aceste colective dau regulat consultații pedagogilor care studiază.

O preocupare de căpetenie a organelor sindicale a fost și aceea de a atrage masele de învățători și profesori în învățămîntul politic. 626 de educatoare, învățători și profesori au fost încadrați în învățămîntul politic organizat pe linie sindicală. Cursurile se desfășoară în 10 centre, dintre care la șase în limba română, iar la patru în limbile minorităților naționale. Propagandiștii au fost recrutați dintre cele mai bune cadre didactice și sînt pregătiți cu ajutorul cabinetului orășenesc de partid.

Comitetul sindical sprijină studiul individual al învățătorilor și profesorilor și prin procurarea materialului bibliografic. Biblioteca sindicală, care cuprinde cca. 40.000 de cărți și broșuri, a fost îmbogățită cu încă 500 de titluri noi, în valoare de 4.000 lei. Acestea sînt în special lucrări indicate în bibliografia prevăzută de programa cursului de perfecționare, de programele facultăților sau de cercurile învățămîntului politic. Astfel, au fost procurate opere ale clasicilor marxism-leninismului, metodici și broșuri de îndrumări metodice pentru științele naturale, matematică, limba română, lucrările „Lecția în școala elementară", „Lecția în școala sovietică", „Organizarea muncii instructiv-educative în școală", opere ale scriitorilor noștri clasici și contemporani etc.

Atragerea maselor de muncitori din învățămînt la munca de ridicare a nivelului lor ideologic, politic și profesional asigură îmbunătățirea neîncetată a procesului de învățămînt în școlile noastre.

IOAN TABAN

Vie activitate artistică

În holul Universității „Dr. Victor Babeș" din Cluj, cîteva afișe anunță reînceperea activității artistice în noul an universitar. Studenții se pregătesc să dezvolte activitatea artistică, creînd noi formații și îmbogățind repertoriul celor existente.

De pildă, corul, format din 120 de studenți, repetă sub conducerea profesorului Traian Felea o serie de cîntece noi ca: „Valurile Amurului", „Frumosul vine pe ape", „Popasul țiganilor" etc. Într-o sală alăturată, cei 48 de membri ai ansamblului de dansuri fac ultimele repetiții cu dansurile: „La seceriș", după o rapsodie de George Enescu, „Suită de jocuri din raioanele Zalău și Huedin", „Dans german", „Dans maghiar" etc.

Activitatea artistică a membrilor de sindicat din Universitatea „Dr. Victor Babeș" nu se rezumă însă la formațiile de cor și dansuri. De curînd, cercul dramatic „Ion Luca Caragiale" a început pregătirea pentru punerea în scenă a piesei „Liceenii" de Trenev. Repertoriul cercului dramatic cuprinde și piesele „Bulevardul împăcării" de Aurel Baranga și „Înainte de ivirea zorilor", de A. Uliansk.

În cadrul celui de al IV-lea concurs al echipelor artistice de amatori, comitetul sindical al Universității a programat spectacole la căminele culturale și la gospodăriile agricole colective din regiune. Ansamblul de muzică ușoară, de pildă, dă un concert la gospodăria agricolă colectivă din satul Gheja, comuna Luduș, iar cercul dramatic prezintă spectacole la Cîmpia Turzii și la Bistrița.

ION BABICI
corespondent

Redacția și administrația: București, str. Spiru Haret nr. 12. Telefon 4.24.00; 4.52.31. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.